

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

TERORISMUS POHLEDEM OBČANŮ ČR

Autor práce: Michaela Jůnová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Josef Vlček

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2024

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Michaela Júnová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Terorismus pohledem občanů ČR

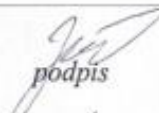

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Terrorism Views of Citizens of the Czech Republic

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

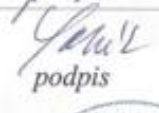

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): PhDr. Mgr. Bc. Josef Vlček

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): říjen 2023

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit a analyzovat pohledy široké veřejnosti na možné hrozby teroristických útoků v ČR v návaznosti na analýzu a posouzení úrovně strategie boje proti terorismu, dále pak potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy. Vedlejším cílem je zjištěné závěry porovnat s názory příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje, zejména služeb pořádkové, cizinecké a SKPV. Dále pak vyhodnotit získané odpovědi z hlediska pohlaví, věku a vzdělání.

Student: Michaela Júnová, DiS.	12.10.2023 datum	 podpis
Vedoucí práce: PhDr. Josef Vlček	12.10.2023 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	9.11.2023 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	13.11.2023 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	17.11.2023 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

Michaela Jůnová, DiS.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Josefu Vlčkovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

JÚNOVÁ, M. *Terorismus pohledem občanů ČR: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. 90 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Josef Vlček.

Klíčová slova: terorismus, terorista, teroristické útoky, teroristické organizace, teroristické zbraně

Bakalářská práce se zabývá závažnou problematikou terorismu. Hlavním cílem je zjistit a analyzovat pohledy široké veřejnosti na možné hrozby teroristických útoků v ČR v návaznosti na analýzu a posouzení úrovně strategie boje proti terorismu, dále pak potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy. Vedlejším cílem je zjištěné závěry porovnat s názory příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje, zejména služeb pořádkové, cizinecké a SKPV. Dále pak vyhodnotit získané odpovědi z hlediska pohlaví, věku a vzdělání.

Práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se autorka zabývá analýzou odborné literatury se zaměřením na jednotlivé typy terorismu, teroristické zbraně a nejznámější teroristické skupiny, typy teroristických útoků, včetně popisu těch nejznámějších, analyzuje bezpečnostní hrozby pro ČR a strategii boje proti terorismu v ČR. V praktické části práce je provedeno průzkumné šetření formou kvantitativního sběru dat u široké veřejnosti, které je doplněno a kvalitativní šetření rozhovory s policisty vybraných oddělení Policie ČR, kdy jsou v návaznosti na analýzu a posouzení úrovně strategie boje proti terorismu v ČR tyto názory porovnávány.

ABSTRACT

JÚNOVÁ, M. *Terrorism Views of Citizens of the Czech Republic: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2024. 90 pgs.
Supervisor: PhDr. Josef Vlček

Key words: terrorism, terrorist, terrorist attacks, terrorist organizations, terrorist weapons

The bachelor thesis deals with the serious issue of terrorism. The main objective is to identify and analyse the views of the general public on the possible threats of terrorist attacks in the Czech Republic in relation to the analysis and assessment of the level of the counter-terrorism strategy, then to confirm or refute the established hypotheses. A secondary objective is to compare the findings with the opinions of the members of the Police of the Pilsen Region, especially the riot police, foreigners and the SKPV. Furthermore, to evaluate the obtained answers in terms of gender, age and education.

The thesis is divided into theoretical and practical parts. In the theoretical part the author analyses the literature with a focus on individual types of terrorism, terrorist weapons and the most famous terrorist groups, types of terrorist attacks, including a description of the most famous ones, analyses the security threats to the Czech Republic and the strategy for combating terrorism in the Czech Republic. In the practical part of the thesis, an exploratory survey in the form of quantitative data collection among the general public is conducted, which is complemented by a qualitative survey through interviews with police officers from selected departments of the Police of the Czech Republic, where these opinions are compared in relation to the analysis and assessment of the level of the strategy to combat terrorism in the Czech Republic.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Úvod k problematice terorismu.....	11
2.1 Terorismus.....	12
2.2 Terorista.....	12
2.3 Radikalizace	13
3 Typy terorismu	14
3.1 Kybernetický terorismus	14
3.2 Sebevražedný terorismus.....	14
3.3 Bioterorismus	15
4 Teroristické zbraně.....	17
4.1 Zbraně biologické.....	18
4.2 Zbraně chemické	18
4.3 Zbraně jaderné	19
5 Teroristické skupiny.....	21
5.1 Al-Káida	21
5.2 Hizballáh	22
5.3 Hamás	23
5.4 ETA	24
5.5 Islámský stát	25
5.6 Hútiové	26
6 Typy teroristických útoků	27
6.1 Bombový útok	27
6.2 Zadržení rukojmí, únosy.....	28
6.3 Zastrásování a hrozby.....	28
6.4 Vydírání.....	28
6.5 Sabotáže a rozvratné operace	29

6.6	Dezinformace a propaganda	29
6.7	Vraždy významných osob	29
7	Teroristické útoky	31
7.1	Útok na izraelské sportovce v Mnichově	31
7.2	Bombový útok na Boeing 747 PanAm.....	32
7.3	Útok na Světové obchodní centrum – 11. září 2001	32
7.4	Sebevražedný bombový útok v Manchester Areně.....	33
8	Bezpečnostní hrozby pro ČR	35
8.1	Bezpečnostní strategie ČR.....	35
8.2	Strategie boje proti terorismu	35
9	Průzkumné šetření.....	37
9.1	Stanovené hypotézy.....	37
9.2	Dotazníkové šetření	37
9.3	Analýza a interpretace dat	38
9.4	Strukturované rozhovory s příslušníky Policie ČR Plzeňského kraje.....	60
9.5	Vyhodnocení strukturovaných rozhovorů	60
	Závěr	62
	Seznam použitých zdrojů	65
	Seznam zkratk	68
	Seznam grafů.....	69
	Seznam příloh.....	70

Úvod

Terorismus. Bezsporně velmi závažné a aktuální téma. Teroristický útok může hrozit kdykoliv a kdekoliv. Takřka není možné konstatovat, že se tato problematika netýká žádného státu či žádného z obyvatel. Terorismus nezahrnuje pouze sebevražedné útoky, ale můžeme pod něho zařadit i další hrozby s ním související, jako například kyberterorismus, ekoterorismus nebo bioterorismus.

V dnešní době se významně zvýšilo nebezpečí globálního, především jaderného, konfliktu. Také došlo ke zvýšení migrace, ať už je důvodem útek před válkou, útek za lepším životem, nebo sloučení rodiny. Z důvodu radikalizace některých migrantů lze tedy předpokládat i zvýšený počet etnických nebo náboženských konfliktů, a to nejen na území Evropy, potažmo České republiky.

Bezpečnostní složky se musí vyrovnat s faktem, že je velmi složité a mnohdy takřka nemožné zastavit jednotlivce z teroristických skupin, kteří jsou připraveni zabít ve jménu své pravdy. Pokud se zaměříme na prohlášení z řad teroristů nebo teroristických skupin, můžeme získat dojem, že jejich cílem je vybudovat lepší a spravedlivější svět.

V terorismu jde hlavně o plánované, promyšlené a ve většině případů politicky či nábožensky motivované násilné činy, které mají sloužit jako prostředek k dosažení stanovených cílů. Teroristický čin pak můžeme charakterizovat jako násilný čin jedince nebo skupiny, který ohrožuje nezúčastněné osoby nebo má velký účinek na psychickou část společnosti. Terorismus nerespektuje žádné geografické, ani politické hranice. Samotný efektivní boj proti němu by měl být proto veden na celospolečenské a mezinárodní úrovni.

Autorka práce považuje téma terorismu za velmi aktuální, jelikož počet a intenzita teroristických útoků ve světě je zároveň hrozbou i pro Českou republiku. V rámci dané problematiky je také potřeba analyzovat, zda na případné hrozby je Česká republika dostatečně připravena. Ve své bakalářské práci se proto zaměřila právě na otázku terorismu, který představuje vážný problém dnešní doby. Téma bylo vybráno mimo jiné i z důvodu zájmu o danou problematiku, jeho závažnost a aktuálnost.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit a analyzovat pohledy široké veřejnosti na možné hrozby teroristických útoků v ČR v návaznosti na analýzu a posouzení úrovně strategie boje proti terorismu, dále pak potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy. Vedlejším cílem je zjištěné závěry porovnat s názory příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje, zejména služeb pořádkové, cizinecké a SKPV. Dále pak vyhodnotit získané odpovědi z hlediska pohlaví, věku a vzdělání.

Bakalářská práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se autorka zabývá analýzou odborné literatury se zaměřením na jednotlivé typy terorismu, teroristické zbraně a nejznámější teroristické skupiny, typy teroristických útoků, včetně popisu těch nejznámějších, analyzuje bezpečnostní hrozby pro ČR a strategii boje proti terorismu v ČR.

V praktické části práce je provedeno průzkumné šetření formou kvantitativního sběru dat u široké veřejnosti, které je doplněno a kvalitativní šetření rozhovory s policisty vybraných oddělení Policie ČR, kdy jsou v návaznosti na analýzu a posouzení úrovně strategie boje proti terorismu v ČR tyto názory porovnávány.

Za tímto účelem byly stanoveny tři hypotézy. Že více jak 70% respondentů z řad široké veřejnosti se domnívá, že koncepce integrace cizinců na území České republiky je bezpečnostní hrozbou pro ČR. Více jak 60% respondentů z řad policistů si myslí, že Právní řád České republiky v současnosti umožňuje stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři. A že v rámci vnímání hrozby terorismu klade větší část respondentů z řad široké veřejnosti důraz na stěžejní hodnotu svobody jednotlivce oproti příslušníkům policie, kteří upřednostní ve větší míře represivní bezpečnostní opatření.

Získané odpovědi, byly zpracovány a popsány v jednotlivých grafech. Dotazníky byly distribuovány prostřednictvím elektronického dotazníku v období od 1. 2. do 30. 3. 2024.

2 Úvod k problematice terorismu

V dnešní době se významně zvýšilo nebezpečí globálního, především jaderného, konfliktu. Také došlo ke zvýšení migrace, ať už je důvodem útěk před válkou, útěk za lepším životem nebo sloučení rodiny.

Může tedy docházet k etnickým nebo náboženským konfliktům.¹ Je faktem, že je skoro nemožné zastavit jednotlivce z teroristických skupin, kteří jsou připraveni zabít na základě náhodnosti.² Pokud se zaměříme na prohlášení z řad teroristů nebo teroristických skupin, tak můžeme získat dojem, že jejich cílem je vybudovat lepší a spravedlivější svět.

Každý normální člověk se zdravým úsudkem musí pochopit, že lepší a spravedlivější svět nelze vybudovat vražděním a ničením.³ Snad proto většina z obyvatel, tzv. „západního světa“ po 11. září 2001 pocítuje terorismus jako závažný a zásadní způsob porušování lidských práv, které tvoří jeho základní hodnoty, jakými jsou právo na život, svobodu, demokratický způsob života apod.⁴

V terorismu jde hlavně o plánované, promyšlené a ve většině případů politicky motivované násilné činy, které mají sloužit jako prostředek k dosažení stanovených cílů. Teroristický čin je násilný čin jedince nebo skupiny, který ohrožuje nezúčastněné osoby nebo má velký účinek na psychickou část společnosti.

Terorismus nerespektuje žádné geografické ani politické hranice. Proto by boj proti němu měl být veden na celospolečenské frontě a na mezinárodních úrovních. Pokud spolu státy budou spolupracovat, mohlo by dojít k efektivním výsledkům.⁵

Západní svět tedy terorismus v současné formě a podobě vnímá povětšinou negativně. Také jen menší část teroristů se za teroristy považuje a vnímá se v úplně jiných souvislostech. Jedním z důvodů problému vymezení samotného pojmu je i jeho časté ztotožňování s politickým terorismem 70. a 80. let minulého století, kdy byl převážně spojován s ultralevicovými a ultrapravicovými ideologiemi. Dnes jsou již pod tyto kategorie řazeny i projevy zejména náboženského, etnického a ekologického terorismu, a to z důvodu kladených požadavků, které mírají politické cíle.⁶

¹ MIKA, Otakar J. *Současný terorismus: řešení krizových situací*. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-409-8, s. 14

² *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 8

³ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 20

⁴ JELÍNEK, Jiří. *Terorismus - základní otázky trestního práva a kriminologie*. Teoretik. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-256-1, s. 51

⁵ KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Armex, 2006. ISBN 978-80-86795-33-1, s. 79

⁶ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9, s. 19

2.1 Terorismus

Terorismus je projevem extremismu. Prostředkem pro terorismus je teror.⁷ „Slovo teror je odvozeno od latinského slova „terrere“, což znamená děsit, strašit, pouštět hrůzu. Základním významem obou slov teror a terorismus je tedy šíření strachu. Teror můžeme také definovat jako hrůzovládu.“⁸

Terorismus můžeme chápat jako promyšlený, plánovaný, politický čin, který je motivovaný násilím zaměřením na nevinné osoby, přičemž tyto osoby napomáhají jako prostředek k dosažení požadovaných cílů.⁹

Teroristické metody jsou charakteristické velkou nebezpečností, bezohledností a brutalitou. Jejich snahou je vyvolání maximálního psychologického efektu. Terorismus má za snahu vyvolat strach a ohrožení u co největšího okruhu lidí. Čím víc jsou útoky brutálnější, tím je větší předpoklad k tomu, že bude dosaženo požadovaných cílů. Jedním ze základních rysů teroristických činů, jak už bylo zmíněno, je ohrožení osob, které nemají s cílem nic společného a nemůžou nijak ovlivnit jeho dosažení.¹⁰

2.2 Terorista

Teroristé jsou přesvědčení jedinci, kteří jsou připraveni spáchat jakýkoliv brutální čin, a přitom jsou schopni chápat, že jeho provedení může mít zlé následky pro ně samotné. U teroristy se střídají dlouhá období neaktivity s kratšími okamžiky intenzivní aktivity.

Teroristé mají převážně normální psychologický profil a nemají jasně dané společné osobnostní rysy. Většina teroristů ani není nějak duševně nemocná, psychopatická nebo disponovaná k násilí. Nebývá ani zvykem, že by si skupiny mezi sebe vybírali nevyrovnané jedince.¹¹ Terorista nemá jen jednu tvář. Existuje mnoho typů, druhů i motivací.¹²

Společnost často chápe teroristu jako nevyrovnaného člověka porušující pravidla společnosti. V realitě dodržují pravidla i teroristé, pouze se dosti liší od těch, které dodržuje většina lidí.¹³

⁷ NEKOLA, David. *Islám a terorismus*. V Pstruží: Lukáš Lhoťan, 2017. ISBN 978-80-906030-8-0, s. 18

⁸ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha, 2013. ISBN 978-80-86855-95-0, s. 11

⁹ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 14

¹⁰ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 152

¹¹ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 240

¹² POLÁK, Jaroslav. *Jak přežít terorismus*. Kladno: JAMA, 2001. ISBN 80-902374-3-6, s. 7

¹³ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 240

2.3 Radikalizace

V souvislosti s terorismem můžeme pod pojmem radikalizace rozumět změny ideologických postojů k vyhraněnosti a vybočení z ústavních norem, útočící na samotný demokratický systém, které na tento systém mohou působit destruktivně, mnohdy za pomoci násilí.

Zejména náboženská radikalizace je patrna vyhrocenými postoji náboženského učení, za pomoci doslovného vnímání a realizace základních textů takového náboženství. Mnohdy zde mluvíme o fundamentalismu.¹⁴ Náboženskou radikalizaci může rozdělit na:

- Křesťanský radikalismus, který se v rámci heretických a později protestantských skupin etabloval již od jeho prvopočátků vymezováním proti katolicismu fundamentálním vymezením vůči všemu, co přesahuje Bibli. V současnosti existuje zejména v USA v podobě radikálního evangelikalismu, či v případě IRA a sporů o Severní Irsko.

- Buddhistický radikalismus se v současnosti projevuje zejména v Barmě v rámci boje proti muslimům v zemi. Postupy tohoto hnutí jsou extrémně násilné a je známé zejména útokem na tokijské metro v roce 1995 za použití toxické látky sarin.

- Islámský radikalismu patří mezi nejznámější radikální ideologie, která uznává pouze základní náboženské texty koránu. Mezi nejznámější, stavějící na této ideologii je al-Káida, Daesh, Al Shabab. Pro západní svět jsou nejnebezpečnější zejména potomci původních imigrantů z muslimských zemí, tzv. třetí generace, kterým se nedařilo plně integrovat do evropského, resp. západního způsobu života a koexistují na pokraji této společnosti, na jejím okraji. Mnohdy jsou za pomoci internetu ovlivněni kampaněmi islamistických teroristických skupin, kdy samotný proces radikalizace proběhne cestou sociálních sítí.¹⁵

Například ve Velké Británii se takto vytvořily vyhraněné ostrůvky islámských kultur, kdy zde občané žijí podle jiných než britských zákonů a tradic, což s sebou přináší v soužití s majoritním obyvatelstvem mnohdy nemalé problémy. Londýn za poslední dekádu opustilo stovky tisíc rodilých Britů a vystěhovalo se na venkov. Celkové procento muslimů, celostátně odhadované na 5 až 6 procent, se v Londýně vyšplhalo na 16%, tedy při velikosti Velké Británie něco přes milion muslimů.¹⁶

¹⁴ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Terorismus a radikalizace v České republice: možnosti detekce rizikových osob*. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3126-6, s. 162

¹⁵ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Terorismus a radikalizace v České republice: možnosti detekce rizikových osob*. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3126-6, s. 163

¹⁶ POLNAR, Stanislav a BALÍK, Stanislav. *Islamisté a soumrak Evropy*. [Praha]: Bodyart Press, 2018. ISBN 978-80-87525-55-5, s. 119

3 Typy terorismu

3.1 Kybernetický terorismus

V dnešní době je ve společnosti nepředstavitelné fungovat bez elektronických zařízení. Z toho těží hlavně počítačovní piráti, kteří jsou schopni ukrást tajné informace o vojenských nebo bezpečnostních náležitostech, které poté rozprodávají zločinným státům či organizacím. Samozřejmě se nekradou pouze vojenské informace, ale dochází ke krádežím know-how, dat nebo také ke zničení důležitých záznamů.

Od stolu s počítačem před sebou je dnes už možné ovládat skoro celý svět. Když se počítač dostane do nesprávných rukou, je člověk schopen napáchat veliké škody a potíže s fungováním infrastruktury. Počítačem můžeme například zablokovat rozvody vody, elektřiny a plynu. Škody se dají napáchat i v hromadné dopravě jako jsou letadla vlaky a autobusy, protože jejich provoz je z velké části řízen elektronicky. K útokům také dochází v plně elektronizovaných finančních operacích.¹⁷

Je nutné zdůraznit, že tento typ terorismus oproti ostatním se zaměřuje na získání věcí a informací a nezpůsobuje až na výjimky ztráty na životech.

3.2 Sebevražedný terorismus

Jako známou historickou sebevražednou metodu můžeme uvést japonské kamikadze, kteří za 2. světové války prováděli s letouny plnými výbušnin sebevražedné nálety na spojenecké lodě. V tomto případě ale jejich činy nejsou označovány za teroristické útoky, ale o sebevražednou metodu v rámci válečného konfliktu.

První zmínky o moderních sebevražedných teroristických útocích, které provedla libanonská radikální teroristická skupina Hizballáh, evidujeme z první poloviny 80. let 20. století¹⁸

Společným jmenovatelem těchto činů je, že v rámci úspěšného dokončení je schopen útočník obětovat vlastní život, kdy má na svém těle připevněnou výbušninu nebo řídí dopravní prostředek v kterém je výbušnina umístěna.¹⁹

¹⁷ MIKA, Otakar J. *Současný terorismus: řešení krizových situací*. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-409-8, s. 37

¹⁸ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Globální terorismus a radikální hnutí*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-777-1, s. 160

¹⁹ Tamtéž s. 161

Sebevražedné útoky jsou především uskutečňovány ze dvou hlavních motivů, a to z náboženského motivu, tedy ve jménu boha nebo ze sekulárního motivu ve jménu vlastnictví, oddanosti vůdce a zastrašování.²⁰

Sebevražedný terorismus sebou nese pro skupinu i některé výhody. Jednou z nich je např. útočnickova smrt při útoku, čímž se vylučuje možné dopadení spolupachatelů, ani se nemusí předem připravovat úniková cesta pro pachatele.

Základní charakteristikou je útočnickova smrt. Sebevražedný terorismus je zaměřen na vyvolání strachu u široké skupiny lidí než přímo na místo, kde k útoku došlo. Ze sebevražedných útoku můžeme vyčíst úplnou oddanost a věrnost organizaci, ale v některých případech k nim může být útočník donucen. Na sebevražedné činnosti se podílí vždy více lidí ze skupiny, a ne pouze jen útočník sám a tento typ terorismu je velmi levný prostředek, jak docílit velkých škod.²¹

3.3 Bioterorismus

Bioterorismus není vlastně nic jiného než užití biologických zbraní. Mezi biologické zbraně můžeme zařadit viry, bakterie, mikroskopické houby a jedovaté produkty bakterií což jsou toxiny. Všechny tyto zbraně řadíme mezi zbraně hromadného ničení. Bioterorismus má za cíl nakazit neboli napadnout člověka, ale také může být útok zaměřený na hospodářská zvířata.²²

Rozdíly mezi bioterorismem a biologickou válkou je, že bioterorismus není přímo prováděn státem, ale je prováděn nezávislými teroristickými skupinami. Bioteroristé na rozdíl od státu mají omezené finanční prostředky a zpravidla nemají ve vlastnictví žádné výzkumné ústavy.²³

Biologické zbraně postihují živou sílu. To si můžeme vysvětlit tak, že jejich účinek napadá pouze lidi, rostliny a zvířata, nikoliv lidské materiální bohatství. Při použití biologických zbraní, může dojít ke kontaminaci – zamoření prostředí patogenními mikroorganismy, která pak v prostředí můžou vytvářet nové druhy nákazy a mohou přežít až několik desítek let. U antraxu se můžeme bavit o době kolem 40 let.

Jedním ze způsobu šíření nákazy je zapojení potravinového řetězce. Pokud by se nakazily pěstované plodiny, které by infikovali maso býložravců, které pak člověk

²⁰ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha, 2013. ISBN 978-80-86855-95-0, s. 156

²¹ Tamtéž s. 156

²² DANEŠ, Luděk. *Bioterorismus*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0693-3, s. 9

²³ Tamtéž s. 12

zkonzumuje, dojde k jeho nákaze.²⁴ Mezi hlavní nemoci, která se dají použít jako biologické zbraně, můžeme zařadit neštovice, onemocnění antraxem, které postihuje hlavně zvířata, člověka jen zřídka a až od zvířete dochází převážně k nákaze osob. Další nemocí může být mor, tularémie neboli zaječí nemoc, brucelóza což je bakterie, která byla objevena koncem 19. století, kdy docházelo k velkým ztrátám na dobytku hlavně skotu a prasatech. Další je malleus neboli vozňivka, nemoc lichokopytníků, při nákaze člověka před vynalezením antibiotik byla nákaza vždy smrtelná. A jako poslední lze uvést Q – horečku. Jedná se o nemoc zvířat. Při nakažení člověk může dojít až k zánětu plic. Inkubační doba je 16 až 18 dní.²⁵

²⁴ DANEŠ, Luděk. *Bioterorismus*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0693-3, s. 20

²⁵ Tamtéž s. 6

4 Teroristické zbraně

Zřejmě první teroristický čin, se uskutečnil z důvodu náboženského fanatismu. V Římě se proti místní vládě vzbouřila obávaná sekta židovského původu, které se říkalo Sikarové. Tato sekta své jméno dostala podle dýky, tzv. siky, se kterou uměli její členové velmi dobře zacházet a se kterou obětem, nejčastěji římským legionářům nebo židovským zrádcům podřezávali hrdla. Často je vraždili za denního světla a v davu lidí, což jim umožňovalo po činu snáze utéci.²⁶

Podobná skupina se objevila v 11. až 13. století v šíitské sektě islámu, jejíž název byl Assassins. Název skupiny vyplývá z faktu, že členové skupiny byli často pod účinky hašiše. Tato skupina páchala své násilné činy proti křesťanským křižákům a některým muslimům v Persii a v Sýrii. Assasins se se svými protivníky setkávali z počátku v otevřeném boji, ale postupem času, když jejich počty byly menší, zvolili jinou útočnou strategii.²⁷ Převlékali se za cizince nebo i za křesťany a k vraždám používali dýky, vrhací nože nebo jedy.²⁸ Dýky, pistole a revolvery se jako první zbraně teroristů používaly do roku 1867, kdy Alfred Nobel vynalezl dynamit. Dynamit měl oproti předchozím výbušninám o dost větší účinnost, což vedlo k minimalizaci výbušniny a mohly být vyráběny granáty. Američtí Irové začali vyrábět láhve naplněné benzínem a zazátkované textilí, která se poté zapálila. Tento typ výbušniny se později začal nazývat Molotovův koktejl.

V roce 1880 se v Rusku začaly užívat i dopisní bomby, zasílané přímo na adresu. První úspěšný útok s dopisní bombou proběhl před 1. světovou válkou v Transylvánii a v roce 1908 byla poprvé použita výbušnina umístěná v knize.

V roce 1974 IRA (což je teroristická skupina s názvem Irská republikánská armáda prosazující rozdělení spojeného Irska) provedla první letecký útok, kdy z vrtulníku svrhla dvě bomby. Bombu umístěnou v automobilu použila skupina v roce 1913 a to k vyloupení banky. IRA také jako první použila automatické zbraně, a to krátce po skončení 1. světové války. Za zbraně si vybrala americké samopaly značka Thompson.²⁹

Po skončení 2. světové války se namísto dynamitu začaly využívat spíše plastické výbušniny. Jako asi nejznámější plastickou výbušninu si můžeme uvést Semtex, což je výbušnina Československé výroby.

²⁶ CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1724-6, s.3

²⁷ Tamtéž s. 4

²⁸ Tamtéž s. 4

²⁹ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 41

Nejpoužívanější a nejznámější střelnou zbraní u teroristů na Středním východě nebo v Africe je AK-47 neboli automat Kalašnikov. Kalašnikov je útočná puška vyráběna zejména v Sovětském svazu a dnešním Rusku. Jeho oblíbenost u teroristů získala z důvodu rychlé a jednoduché konstrukce a nenáročnosti na údržbu a dobrým funkčním parametřům.

Používaný jsou i různé druhy brokovnicí, kdy jejich největší účinnost je na 25 až 40 metrů, ale nevýhodou je malá palebná kapacita. Nejčastější jsou ale samozřejmě samopaly a palebné pušky, jejichž hmotnost se pohybuje okolo 2 až 4 kilogramů.³⁰

Technicky nejnáročnějšími zbraněmi jsou protipancéřové zbraně používané hlavně proti vozidlům a budovám, kdy jejich dostřel kolísá kolem 100 metrů.

Nejúčinnější ale byly v 70. a 80. letech výbušniny, které byly umístěny ve vozidlech, použité množství nemuselo být veliké, pohybovalo se okolo 2 až 3 kilogramů.³¹

4.1 Zbraně biologické

Zbraně biologické se řadí mezi zbraně hromadného ničení. Biologické zbraně obsahují živé organismy nebo toxické produkty z nich pocházející. Při nákaze člověka nebo zvířete dochází k rychlému množení, poté namnožené toxiny paralyzují nebo usmrtí oběť. Inkubační doba se pohybuje od 24 hodin až do 6 týdnů. Pro útočníky je tedy velmi výhodné, že útok může pokračovat a být dokončený ještě dřív, než byl zaregistrován. Také umožňuje útočníkům bezstarostný únik a minimalizuje schopnosti obrany.

Biologické zbraně mohou určitou oblast kontaminovat na několik hodin až týdnů a jsou zaměřeny na lidi, zvířata nebo rostliny. Útočníci mohou být proti biologické zbraně očkovaní, a to jim umožňuje se bezpečně pohybovat v kontaminované oblasti.

Biologické zbraně dokážou vyvolat velkou paniku mezi lidmi a může při ní také dojít k vyčerpání finančního, zdravotního a lidského potenciálu. Mohou se použít i například k znehodnocení pohonných hmot nebo pitné vody. Jejich využití je nespočetné.³²

4.2 Zbraně chemické

Zbraně chemické tak jako zbraně biologické, jsou zařazeny mezi zbraně hromadného ničení. Historie chemických zbraní sahá až do spartských vojsk, která při

³⁰ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 42

³¹ Tamtéž s. 43

³² BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 175

svých bojích používala toxické dýmky. Moderní chemické zbraně byly poprvé použity během 1. světové války v Belgii u Města Ypres a to Němci, kteří k útoku použili chlór. Po 1. světové válce došlo k zdokonalení chemických zbraní, ale ty během 2. světové války nebyly využity.

Chemické zbraně se dají rozdělit podle 2 kritérií. První je možnost použití nosných systémů. Podle toho kritéria je dělíme na pozemní, letecké, dělostřelecké a raketové. Podle druhého kritéria čímž je teroristické zneužití, je dělíme na vyřazující, zneschopňující, což jsou psychoaktivní látky, které vyvolávají poruchy vnímání myšlení a chování a dráždivé, které dráždí sliznici a vyvolávají slzení a poruchy dýchání.³³

Vyřazující otravné látky se dále dělí na dusivé, zpuchýřující a nervově paralytické. Dusivé otravné látky jako jsou chlór, fosgen a difosgen účinkují především na dýchací systém, dráždí nosní sliznici a působí také na kůži. Důsledky dusivé otravné látky jsou rozklad plicní tkáně a otok plic.

Zpuchýřující otravné látky jako je například yperit působí při kontaktu s kůží, a to vyvoláním puchýřů a těžce hojitelných vředů. Tyto látky mohou vyvolat záněty dýchacích cest spojené s kašlem a obtížným polykáním.

Nervově paralytické otravné látky jako je tabun, sarin a mnoho dalších, jsou známé jejich rychlým účinkem, který se projeví už během několika sekund nebo minut. Nemají žádnou barvu ani zápach a do organismu se dostávají přes trávicí a respirační trakt nebo kůži a sliznicí. Příznaky jsou svalové záškuby, křeče a třes těla a k úmrtí dochází z důvodu obrny dýchacích svalů a zástavy srdce.³⁴

4.3 Zbraně jaderné

Dnes už by zřejmě pro teroristické skupiny nebyl problém jadernou bombu sestrojít. Její konstrukce je běžně známá a jde vyrobit i bez vládních laboratoří a přístrojů. Problémem pro teroristy je spíše velmi drahý materiál na sestrojení a také fakt, že materiál podléhá přísným kontrolám.³⁵

Jaderné zbraně jsou další zbraně, které patří ke zbraním hromadného ničení. Jaderné zbraně jsou založeny na jaderném štěpení nebo jaderné fúzi. Složení jaderných zbraní je většinou nálož, nosič a řídicí systém. Jaderné zbraně mohou mít různé podoby ve formě raket, leteckých pum, torpéd, min a dělostřeleckých nábojů. Jaderné zbraně se dělí na taktické, operačně taktické a strategické.

³³ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 177

³⁴ Tamtéž s. 178

³⁵ POLÁK, Jaroslav. *Jak přežít terorismus*. Kladno: JAMA, 2001. ISBN 80-902374-3-6, s. 17

Energie výbuchu jaderných zbraní se měří v tunách TNT a pro představu si můžeme uvést, že jaderná bomba, která byla svržena na Hirošimu a Nagasaki měla 20 kilotun TNT. V dnešní době jsou vyvinuty zbraně mnohonásobně účinnější.

Při výbuchu jaderné bomby dochází k velké tlakové vlně směrem od centra výbuchu a poté zase opačným směrem s vysokou ničící silou. Teplota vyvinuta při výbuchu je několikanásobná než u jiných bombových výbuchů. Světlo a teplo, které je vytvořeno výbuchem se nazývá termální radiace a ta je schopna způsobit popáleniny a požáry na velkou vzdálenost.³⁶

Další a nebezpečným jevem, ke kterému dochází při výbuchu jaderné bomby je ionizující neboli radioaktivní záření. Radioaktivní záření může zabít okamžitě, ale má i dlouhodobější účinky a působí na všechny živé organismy. Při použití dojde k dlouhodobému zamoření radioaktivitou celé oblasti a její likvidace vyžaduje spousty finančních technických i lidských zdrojů, tato likvidace je velmi obtížná a dlouhodobá.³⁷

Momentálně za celou existenci jaderných zbraní nedošlo k jejich využití pro teroristické účely.

³⁶ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 179

³⁷ POLÁK, Jaroslav. *Jak přežít terorismus*. Kladno: JAMA, 2001. ISBN 80-902374-3-6, s. 17

5 Teroristické skupiny

Základní jednotkou, která provádí teroristické útoky je teroristická skupina. Teroristické útoky mohou být provedeny jednotlivcem, ale bez potřebné přípravy a podpory by byla velká pravděpodobnost neúspěchu. Každá teroristická skupina má jinou strukturu a organizaci. Můžeme ji ale znázornit jako pyramidu.

Na vrcholu této pyramidy stojí štáb neboli tvrdé jádro skupiny. Tento štáb většinou sčítá maximální počet pěti osob. Úkolem tohoto štábu je vybírat cíle útoku a určovat další směry činnosti skupiny.

Střední část pyramidy se skládá ze členů skupiny, kteří sami uskutečňují teroristické útoky. Jako členové štábu, tak i střední část dostává mnohdy za svou činnost plat. Střední část je tvořena několik desítkami lidí. Pod střední částí jsou aktivní podporovatelé. Aktivní podporovatelé se přímo na akcích neúčastní, ale obstarávají finanční prostředky, dopravní prostředky, doklady a zbraně potřebné pro skupinu.

Nejvíce početnou skupinou je úplný spodek pyramidy a tu nazýváme pasivní pozorovatelé. Tito pasivní pozorovatelé tvoří zálohu pro možné doplnění počtu aktivních teroristů.³⁸

5.1 Al-Káida

Al-Káida vznikla na konci 80. let a dá se také považovat za islámské radikální hnutí. Hlavní motivace pro založení organizace Usámy bin Ládinem bylo, že chtěl využít dlouho trvající války afgánského džihádu pro vytvoření islámského hnutí. Usáma bin Ládín vyhlášoval, že al-Káida má otevřené dveře pro všechny muslimy, ne pouze pro Araby. Al-Káida měla tři působiště. V Saudské Arábii na přelomu 80. - 90. let, další působiště v Súdánu v letech 1991-1996 a třetí v Afghánistánu 1996-2001.³⁹

Čtyři základní kritéria obsahovala vojenský výcvik, který se soustředil na jednotlivce. Výcvik se konal ve výcvikových táborech v Afghánistánu a na tomto výcviku se účastnili i váleční veteráni. Hlavním nepřítelem al-Káidy v prvních fázích fungování nebyly Spojené státy americké. Další kritérium byla administrativa a financování, dále pak náboženský obsah, pod který spadalo plánování výcvikových kurzů a propagace, která spočívala ve vydávání časopisů a dalších různých PR aktivit.

Tato činnost byl kontrolována šúrou, které předsedal samotný Usáma bin Ládín. Od začátku existence skupiny nebyla prioritou bojová aktivita, ale výcvik jednotlivců a

³⁸ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 29

³⁹ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha 2013. ISBN 978-80-86855-95-0, s. 94–95

dostatečné financování.⁴⁰ Za nejznámější teroristický útok al-Káidy považujeme útok na Spojené státy americké z 11. září roku 2001.

Vůdce Al-Káidy byl zabit 2. května 2011 americkými jednotkami v jeho vile v Pákistánu. Původní plán byl Usáma bin Ládina zajmout, ale ve vile došlo k přestřelce mezi americkou jednotkou a Usáma bin Ládínovou ochrankou, při které byl zabit střelou do hlavy. O jeho smrti ale existuje mnoho dalších verzí.⁴¹ Po Usáma bin Ládínovi se stal novým vůdcem Ajman az-Zaváhirí, který zamřel 31. července 2022 při protiteroristické akci USA.⁴² Al-Káida zůstala aktivní až do současnosti, už není tak početná a ztratila i svůj vliv na Blízkém východě, kde ji zastínil odštěpený Islámský stát.⁴³

5.2 Hizballáh

Hizballáh nebo také Strana Boha je považována za extremistické, politické a náboženské hnutí. Hizballáh působí v Libanonu a byl založen v červenci roku 1982 s podporou Íránu. Členové Hizballáhu jsou šíitští muslimové, vůdcem této skupiny byl Ajatolláh Chomejní, který v době založení hnutí byl největší představitel Íránu. Hnutí je zaměřeno protizápadně a protiizraelsky a jeho snahou je vybudovat islámskou republiku v Libanonu a vše neislámské v oblasti vymýtit.

Hizballáh už provedl několik úspěšných teroristických útoků, a to i včetně desítek únosů v Libanonu, v Evropě a Jižní Americe. Třemi hlavními oblastmi Hizballáhu jsou údolí Bikáa, Bejrút a jižní Libanon. Struktura Hizballáhu se skládá z poradní rady, která se nazývá šura, stejně jakou u Al-Káidy, v níž je dvanáct kněží a je vedena generálním tajemníkem s výbory pro ideologické, vojenské, politické, soudní informační a sociální věci.⁴⁴

Hizballáh je velmi známý svými teroristickými útoky, a jako příklad si můžeme uvést útok vykonaný v dubnu v roce 1983, kdy skupina umístila výbušné zařízení do nákladního vozu, který byl zaparkovaný před americkou ambasádou v Bejrútu. Během tohoto útoku zemřeli tři lidé a 120 jich bylo zraněno. Ten samý rok došlo ještě k jednomu

⁴⁰ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha 2013. ISBN 978-80-86855-95-0, s. 96

⁴¹ HEARTBLUE. *Jak byl zabit Usáma bin Ládín* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://internetweek.cz/usama-bin-ladin/jak-by-l-zabit-usama-bin-ladin>.

⁴² *Nástupce bin Ládína je po smrti. Zemřel při americkém útoku v Afghánistánu, píše média* [online]. 2022 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://cnn.iprima.cz/nastupce-bin-ladina-je-po-smrti-zemrel-pri-americkem-utoku-v-afghanistanu-pisi-media-114451>

⁴³ *Al-Káida* [online]. 2022 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.novinky.cz/tag/al-kaida-880>

⁴⁴ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 374

útoku, když nákladní automobil vjel přímo do vojenské americké námořní základny. Zemřelo 241 vojáků a přes 80 jich bylo zraněných.⁴⁵

V současnosti poskytuje Hizballáh svoji ideologickou a morální podporu palestinským hnutím jako je Hamás a Islámský džihád, které řídí teroristické propagandy proti Izraeli.⁴⁶

5.3 Hamás

Hamás neboli Islámské hnutí odporu patří k hlavním teroristickým skupinám islámu.⁴⁷ Palestinské hnutí Hamás vychází zejména z ideologie Muslimského bratrstva. Jeho vývoj a směřování je nicméně v současnosti vzhledem ke specifickému vývoji izraelsko-palestinských konfliktů a Pásma Gazy, které je nejsilnější baštou Hamásu oměrně samostatné.⁴⁸ V překladu název této teroristické skupiny znamená odvahu nebo zápal. Hamás vznikl v roce 1987 a jeho hlavním cílem je zničit Izrael a založit palestinský islámský stát. Teroristické útoky Hamásu jsou zaměřeny hlavně proti Izraeli a zahrnují únosy a vraždy izraelských vojáků i civilistů.

V roce 1994 Hamás zavraždil 55 Izraelců a 150 jich zranil.⁴⁹ V čele Hamásu stál duchovní vůdce šejk Ahmed Jasín, ale v roce 1989 byl zatčen. I tak šejk Ahmed Jasín byl schopen některé aktivity Hamásu ovládat ze své cely, avšak roku 2004 byl na Ahmeda Jasína spáchán atentát při kterém zemřel⁵⁰

Nejvíce členů Hamásu bychom našli v pásmu Gazy a na západním břehu Jordánu. Množství členů skupiny není známo, ale je odhadováno na několik desítek až stovek.⁵¹

Hamás od roku 2000 do roku 2006 spáchal 534 sebevražedných útoků zaměřených hlavně proti Izraelským civilistům. Během těchto útoků jich bylo 3473 zabito. Na útocích proti Izraeli se z velké části podílely i ženy, pro které Hamás uspořádává setkání, při kterém se utvrzují ve své nenávisti proti Izraeli.⁵²

V současnosti Hamás ovládá pásmo Gazy, takže každé uskutečnění teroristický útok na tomto území je přisuzován právě Hamásu. Hamás od svého vzniku upustil od

⁴⁵ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha, 2013. ISBN 978-80-86855-95-0, s. 160

⁴⁶ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 377

⁴⁷ *Tamtéž* s. 378

⁴⁸ BUREŠ, Jaroslav; ČEJKA, Marek a DANIEL, Jan. *Muslimské bratrstvo v současnosti*. XXI. století. Praha: Academia, 2017. ISBN 978-80-200-2670-5, s. 113

⁴⁹ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 378

⁵⁰ *Tamtéž* s. 379

⁵¹ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 74

⁵² MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha 2013. ISBN 978-80-86855-95-0, s. 160

sebevražedných útoků a v současnosti se spíše zabývá minometnými střelami a raketami z pásma Gazy.⁵³

Začátkem října roku 2023 Hamás zaútočil na Izrael. Armáda mluví o „*Nejhorším dni v Izraelské historii*“. K útokům dochází hlavně v místě pásma Gazy a Izraelci ohlásili 900 mrtvých 2100 zraněných a zajatých Hamásem.⁵⁴ V současnosti konflikt mezi Izraelem a Hamásem nadále trvá.

5.4 ETA

Euskadi ta Askatasuna v překladu Baskická vlast a svoboda je teroristická skupina, která byla založena v roce 1959. Důvodem k založení bylo vytvoření podmínek pro vznik samostatného baskického státu.

Okolo 2 milionů Basků žije ve francouzském departmentu Basses Pyrénées a ve španělských provinciích i v Nevaře. Přibližně polovina z nich mluví vlastním jazykem a ostatní mluví španělsky nebo francouzsky. Útoky skupiny jsou zaměřeny především proti španělským vládním institucím a proti bezpečnostním aparátům.

V roce 1992 kdy byli uvězněni členové ETA ve Francii, zahájila organizace útoky i proti francouzským cílům. Finanční prostředky skupina získává uskutečňováním únosů, bankovních loupeží a také vydíráním. Jako u mnoha skupin není znám přesný počet členů organizace, ale odhaduje se na několik stovek členů a podporovatelů.

Území, na kterém organizace operuje je hlavně v baskických autonomních regionech v severním Španělsku a jihozápadní Francii. Organizaci se dostalo pozornosti při bombových útocích vedených na rekreační centra, kdy cílem bylo poškození turistického průmyslu uvedených zemí. Členové se podrobují výcviku v Libyi, Libanonu a v Nikaragui.⁵⁵

ETA za dobu své aktivity měla na svědomí přes 820 životů. V roce 2011 vyhlásila skupina trvalé příměří, ale zrušení svých struktur ohlásila až 16. dubna 2018.⁵⁶

⁵³ DOŠKO, Pavel. *Proměny teroristických metod Hamásu* [online]. 2012 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.valka.cz/14650-Promeny-teroristicky-ch-metod-Hamasu>

⁵⁴ „*Žádná elektřina ani jídlo.*“ *Izrael vyhlásil kompletní blokádu Pásma Gazy* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ozbrojenci-z-hamasu-dal-proudi-do-izraele-tvrdi-armada-238003>

⁵⁵ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 53

⁵⁶ *Teroristická skupina ETA oznámila své definitivní rozpuštění* [online]. 2018 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/teroristicka-skupina-eta-oznamila-sve-definitivni-rozpusteni-81202>.

5.5 Islámský stát

Organizace IS, dříve známá jako ISIL (Islámský stát v Iráku a Levantě) nebo ISIS (Islámský stát v Iráku a Sýrii) se dostala do širší pozornosti v červnu roku 2014, kdy obsadila severoirácký Mosul a také po několik dní kontrolovala největší přehradu Iráku.

Zrod skupiny nastal na konci 20. století, kdy organizace začala fungovat pod ne moc známým názvem Skupina pro monoteismus a džihád. V roce 2004 se vůdce skupiny ztotožnil s Usáma bin Ládinem a název skupiny změnil na Al-Káida v Iráku (dále jen AQI).

Vůdcem skupiny byl Abú Musa al-Zarkávi, kterého v roce 2006 zabila speciální jednotka, známá také jako Účelové uskupení 145. 2 letouny shodily bomby na dům kde se zrovna Zarkávi ukrýval. Zarkáviho nahradil Egyptan Abú Ayyub al-Masrím. Po čtyřech měsících se AQI připojila k Mudžihadínské radě šúry. Ta se skládala z minimálně šesti sunitských extremistických organizací, které v říjnu v roce 2006 vyhlásily Islámský stát v Iráku (ISI).

V letech 2006–2010 byl vůdcem ISI Abú Abdulláh al-Rašíd al-Bagdádí. Ten byl v roce 2010 odstraněn při společné operaci americké a irácké armády. Jeho nástupce byl zvolen Abú Bakr al-Bagdádí, který je po smrti Usáma bin Ládina nejhledanějším teroristou na zemi. Je odhadováno, že Islámský stát má 50 000 bojovníků v Sýrii a 30 000 v Iráku.

V dnešní době je Islámský stát známý díky svým brutálním videím, které zveřejňuje na internetových stránkách, na kterých vykonává veřejné popravy. Islámský stát své útoky uskutečňuje i v Evropě jako například ve Vídni, kdy atentátník pomocí střelné zbraně a nože zabil 4 lidi a dalších nejméně 22 zranil.⁵⁷ V lednu roku 2024 zaútočil Islámský stát na armádní autobus v Sýrii, kdy při útoku zemřelo nejméně 14 lidí. V poslední době Islámský stát zvyšuje intenzitu svých útoků a jedná se už o druhý atentát na armádní síly roku 2024. K prvnímu atentátu došlo na Nový rok 2024 a při útoku zemřelo nejméně 9 vojáků.⁵⁸

⁵⁷ K teroristickému útoku ve Vídni se přihlásil Islámský stát. *Eurozpravy.cz* [online]. 2020, 3. 10. 2020 [cit. 2023-02-26].

⁵⁸ *Při útoku Islámského státu v Sýrii zemřelo nejméně devět lidí* [online]. 2024 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: [doi:https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/pri-utoku-islamskeho-statu-v-syrii-zemrelo-nejmene-devet-lid/r~7cad1d20af2b11eebe29ac1f6b220ee8/](https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/pri-utoku-islamskeho-statu-v-syrii-zemrelo-nejmene-devet-lid/r~7cad1d20af2b11eebe29ac1f6b220ee8/)

5.6 Hútiové

Boje mezi kmenem Hútiů a vládou započal v září roku 2014, poté co Hútiové dobili hlavní město Jemenu Sanaa. V březnu roku 2015 se do války připojila i Saudská Arábie s dalšími osmi arabskými státy. Vložení se Saudské Arábie do občanské války podporovaly i USA spolu s dalšími západními zeměmi, ale po obvinění obou stran vedoucí konflikt své podpory zanechaly. Během válčení od roku 2015 až roku 2018 zemřelo 370 tisíc lidí a na 85 tisíc dětí zemřelo na nedostatek jídla.⁵⁹

Hútiové nebo také Husiové jsou povstalci ze severního Jemenu a jejich skupina se nazývá Ansar Alláh. Skupinu podporuje i sám Írán a jejich heslo zní „*Smrt Americe, smrt Izraeli, vítězství Islámu!*“ Koncem roku Husiové útočili na Izraelské lodě v Rudém moři. Tento útok měl být reakcí a ukázaní podpory Hamásu a jeho teroristického útoku v Izraeli. Jejich útok na lodě také způsobil problémy s dodávkami zboží a nárůst cen.⁶⁰

Začátkem roku 2024 Americká armáda spolu s Británií, podporou Austrálie, Bahrajnu, Kanady a Nizozemska, provedla v nočních hodinách útok na Jemenské povstalce a zasáhla přes 60 cílů. Navzdory tomuto útoku se Jemenští povstalci vyjádřili, že v útokách na lodě v Rudém moři budou pokračovat. Sám Americký prezident Biden se k tomuto dění vyjádřil, že nařídí další ochranná opatření jeho lidí a volného pohybu zboží. Představitelé Hútiů poté dodali, že USA a Británie můžou čekat tvrdou dovetu.⁶¹

⁵⁹ ROKOS, Milan. *Hútiové útočí. Íránští spojenci ohrožují světovou námořní tepnu* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-hutiove-utoci-iransti-spojenci-ohrozuj-i-svetovou-namorni-tepnu-240936>

⁶⁰ *HÚTIOVÉ* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.seznamzpravy.cz/tag/hutiove-103201>

⁶¹ „*Nebudu váhat,“ řekl Biden. USA a Británie bombardovaly jemenské povstalce* [online]. 2024 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-usa-a-britanie-zacaly-bombardovat-jemenske-povstalce-243503>

6 Typy teroristických útoků

6.1 Bombový útok

Bombový útok je nejčastějším typem teroristického útoku. Použití výbušného systému umožní úspěšné provedení akce a zmenšení rizika odhalení pachatele. Bombové útoky můžeme rozdělit podle jejich cíle, tedy na co je útok zaměřený. Jsou rozděleny do šesti kategorií.

- Útoky proti osobám. Hlavním cílem tohoto útoku je zabít a zranit co největší počet lidí. Výbušná zařízení jsou nejčastěji umístěna do zaparkovaných vozidel, odpadkových košů, nebo do odložených zavazadel. Bomba se aktivuje v okamžiku, kdy je v její blízkosti velký počet lidí. V některých případech skupiny používají dvě výbušná zařízení nebo jedno menší zařízení, která mají za úkol nalákat co nejvíce lidí na určité místo, kde je potom umístěné druhé větší zařízení.⁶²

- Útoky proti symbolickým cílům. Tento útok je zaměřený na symboly země, proti které je útok vedený. V tomto případě není prioritní ničivý účinek výbuchu. Cílem toho útoku může být upozornění na vážnost skupiny, snížení autority vlády, protože byl spáchán útok na objekt s velkou symbolickou hodnotou, nebo se dá považovat za urážku státu či národa.⁶³

- Útok proti významným cílům. Útok je velmi pečlivě vybraný a zaměřuje se na objekty, jako jsou například průmyslová centra, elektrárny, vládní budovy nebo na osoby ve vysoké řídicí funkci. Hlavním cílem je způsobit co největší škody a ztráty, které se budou špatně nahrazovat. Oproti ostatním útokům není zaměřený na osoby, ale objekty.⁶⁴

- Sériové útoky jsou používány za účelem propuštění uvězněných teroristických vězňů. K útokům nemusí docházet přímo v zemi, ve které je teroristický vězeň uvězněn, ale může k nim docházet úplně v jiném státě. Jako příklad si můžeme uvést pokus o osvobození Nelsona Mandely v Jihoafrické republice, kdy k útokům docházelo ve Spojených státech amerických.⁶⁵

- Hrozba použití výbušného zařízení je často používána za účelem dosažení ochromení funkce dané instituce. Útok je veden proti státním úřadům, soukromým

⁶² KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Armex, 2006. ISBN 978-80-86795-33-1, s. 82

⁶³ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 35

⁶⁴ KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Armex, 2006. ISBN 978-80-86795-33-1, s. 83

⁶⁵ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 36

společnostem a průmyslovým cílům. Útok má hlavně vyvolat zmatek a paniku. K tomu může velmi napomoci, pokud se před hrozbou objevil skutečný bombový útok.⁶⁶

- Atrapa výbušného systému. Poslední kategorií je atrapa výbušného systému. Při umístění atrapy je nutné provedení všech opatření, která se provádějí při nálezů skutečné bomby. Umístění atrapy může mít stejné následky jako písemná či telefonická hrozba. Jestliže šlo o atrapu či nikoliv se potvrdí až po zneškodnění nalezeného předmětu.⁶⁷

6.2 Zadržení rukojmí, únosy

K takové činnosti jako je zadržení rukojmí nebo únosu se teroristická skupina uchyluje za účelem nátlaku na vládu při jednání nebo také k zajištění ústupové cesty. Únosy jsou často prováděny s cílem získání finančních prostředků tedy výkupného za unesenou osobu či osoby. Velmi známé jsou také únosy letadel, které jsou uskutečňovány často k dosažení politických cílů. Únosy ale samozřejmě nepáchají jen teroristické skupiny, ale může je provádět kdokoliv a z různých důvodů.

6.3 Zastrásování a hrozby

Bombové útoky, únosy a násilné akce nejsou jediné účinné prostředky teroristických skupin. Vyhrožování násilím nebo hrozbou umístění výbušného zařízení je stejně účinné, jako by byla akce samotná. Je mnoho způsobů jak hrozbu a zastrašování využít, záleží pouze na fantazii jedince.⁶⁸ Je tedy velmi důležité každou hrozbu brát velmi vážně a prověřit ji, zda se jedná o hrozbu skutečnou nebo ne.

6.4 Vydírání

Teroristické skupiny často používají k získání finančních prostředků vydírání. Jeden z hlavních zdrojů teroristů bývá právě vydírání například bohatých podnikatelů nebo bankovní loupeže. Je zde velmi těžké od sebe odlišit teroristy, kteří páchají tyto trestné činy z náboženského přesvědčení nebo s politickou motivací, anebo jestli jsou to pouze kriminální zločinci, jejichž cílem je se pouze obohatit na vlastní osobě. Vydírání

⁶⁶ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 38

⁶⁷ KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Armex, 2006. ISBN 978-80-86795-33-1, s. 83

⁶⁸ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 38

se dá tedy používat za účelem dosažení finančních prostředků nebo informací nebo jiného zvoleného cíle, který si skupina zvolí.⁶⁹

6.5 Sabotáže a rozvratné operace

Sabotáže nemusí pokaždé znamenat, že za nimi stojí teroristická skupina. Mohou být zaměřené na vyřazení vojenského zařízení nebo mohou být využity na podporu pouličních demonstrací. Sabotáží se jen velmi zřídka zúčastňují kmenoví teroristé. Spíše se k sabotážním akcím používají skupiny sympatizující se skupinou teroristickou, která teroristickou skupinu podporuje. Cílem sabotáží je hlavně vyvolání strachu a zmatku v určených lokalitách, na které je sabotáž zaměřena.

Rozvratné operace jsou zaměřeny především na rozvracení společenského systému. Hlavním cílem je dosažení kolapsu ve výkonu státní moci a poukázání na neschopnost momentálního zřízení. Rozvratné operace jsou často spojeny také s narušováním veřejného pořádku a provokací.⁷⁰

6.6 Dezinformace a propaganda

Dezinformace a propaganda jsou důležitou součástí teroristických skupin, ale nejsou považovány za teroristické aktivity. Cílem dezinformací je vyvolání nepříjemného napětí mezi občany a vládou, hlavně v oblastech politiky, ekonomiky a sociální sféře.

Za dezinformace lze považovat výrobu falešných dokumentů, pomluvy, zkreslení různých událostí a lži. Dezinformace mohou mít za následek diskreditaci osob, kterých se dezinformace týkají. Může tedy dojít k odvolání představitele vysoké státní funkce. Jak je známo ve válce je vše povoleno není nic zakázáno.⁷¹

6.7 Vraždy významných osob

Jak z názvu kapitoly vyplývá, teroristé si mnohdy za cíl vybírají známé politické osobnosti a osoby s významným společenským postavením, které reprezentují vládní politiku, státní moc nebo některé odvětví průmyslu. Jednou z podmínek je, aby osoba byla veřejně známá a její vražda zajistila velkou publicitu a pozornost veřejnosti. Vraždy významných osob můžeme rozdělit na útok z krátké vzdálenosti a útok na dlouhou vzdálenost.

⁶⁹ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 39

⁷⁰ Tamtéž s. 39

⁷¹ Tamtéž s. 40

Útok na krátkou vzdálenost je do šesti až osmi metrů a tento útok nevyžaduje nějaké speciální dovednosti. Útok z krátké vzdálenosti se provádí za použití krátkých palných zbraní, granátů nebo použití tzv. „molotovů“, což jsou zápalné láhve. Jednou z nevýhod krátkých útoků je, že pachatel nemá příliš velkou možnost na útek a riskuje při útoku i svůj život.

Naopak útok na dlouhou vzdálenost potřebuje sofistikovanější technické i speciální dovednosti pachatele pro zacházení s výkonnějšími zbraněmi. V těchto případech bývá k útoku použita dlouhá nebo krátká palná zbraň, ale často také bývá použito výbušné zařízení. Je možné také použít rakety, jak řízené, tak neřízené, protipancéřové zbraně nebo zbraně těžké.

Na oba typy útoků je velmi důležitá a dlouhá přípravná fáze, která obsahuje zpravodajskou činnost a ta je zaměřena na vybraný cíl. Jde tedy o to zjistit o cíli, co nejvíce informací se kterými se potom pracuje dále.⁷²

⁷² BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, s. 40

7 Teroristické útoky

7.1 Útok na izraelské sportovce v Mnichově

K jednomu z nejznámějších teroristických útoků v Evropě došlo roku 1972 na olympijských hrách v Německu v Mnichově, kdy do olympijské vesnice vtrhlo osm mužů ze skupiny Černé září a zajalo 11 izraelských sportovců. Skupina Černé září požadovala po izraelské vládě, aby propustila 234 Palestinců, kteří byli vězněni v izraelských věznicích. Tento požadavek tehdejší předsedkyně Izraelské vlády Golda Meirová zamítla.

Protiteroristická skupina Izraele byla po celou dobu v pohotovosti, ale k nasazení nedostala souhlas od německé vlády. Německá policie se pokusila při vlastní akci osvobodit rukojmí, ale jejich pokus dopadl katastrofálně a došlo tak k zabití všech držených rukojmí. Pro izraelskou vládu i veřejnost to byl velmi traumatizující incident.

Předsedkyně izraelské vlády pověřila Mossad úkolem, aby byl zavražděn vůdce teroristické skupiny Černé září a ostatní členové, kteří se podíleli na Mnichovském incidentu. Za necelý rok bylo zabito 9 lidí, které Izrael spojoval s terorismem. Palestinci zase na oplátku zavraždili ve Španělsku rezidenta Mossadu. Poté došlo ještě k mnoha odvetným incidentům, ale jedním z největších byla operace s krycím jménem Jaro mladí.⁷³

Operace Jaro mladí začala zpravodajskou částí, kdy 6 agentů z Mossadu provedlo v Libanonu průzkum středisek a konspiračních bytů organizace pro osvobození Palestiny. Na základě získaných informací mohla být zahájena vojenská operace dne 13. 4. 1973 večer.

Na plážích v Libanonu se vylodily přepadové oddíly Izraele s agenty Mossadu a zavraždily tři důstojníky organizace pro osvobození Palestiny. Důstojníky zabili přímo v jejich domovech v centru Bejrútu. Jiný oddíl napadl hlavní budovu organizace a dva další oddíly zaútočili na logistická centra. Během operace Izrael získal velmi cenný zpravodajský materiál, který v pozdější době v boji proti organizaci využil.

Krátce po ukončení operace ještě Izraelci zabili 3 členy organizace v boji proti Palestině. Jedním z nich byl Alžírčan Muhamed Boudia, který byl v operačním spojení s teroristickými skupinami po celém světě.⁷⁴

⁷³ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 167

⁷⁴ Tamtéž s. 109–110

7.2 Bombový útok na Boeing 747 PanAm

K bobovému útoku na Boeing 747 PanAm došlo 21. 12. 1988. Let měl trasu z Londýna do New Yorku a k výbuchu bomby došlo ve výšce kolem 10 km, když se letadlo nacházelo nad skotským městem Lockerbie. Během výbuchu se na palubě nacházelo 258 osob, a to i včetně posádky. K úmrtí, ale nedošlo jenom v letadle, pár vteřin po výbuchu, když začaly části letadla dopadat na skotské město, tak tyto části usmrtily 22 obyvatel města a také došlo k velkým majetkovým škodám.

Hned po výbuchu byly zahájeny pátrací akce. Královské letectvo vyslalo letadla a vrtulníky, na zemi pracovalo 500 odborníků a nápomocno jim bylo dalších 500 policistů a také dobrovolníků. Do vyšetřování byli zapojeni agenti ze Scotland Yardu, FBI a izraelského Mossadu. Po týdenním vyšetřování došla skotská policie k závěru, že bomba byla umístěna na palubě letounu. V tu samou chvíli dostala londýnská kancelář anonymní telefonát, kde se k atentátu přihlásila teroristická organizace Strážci Islámské revoluce, která je napojena na teroristickou organizaci Hizballáh.

Jako důvod útoku organizace uvedla odplatu za sestřelení letadla společnosti Iran Air. K tomu došlo v červenci roku 1988, kdy americký křižník sestřelil letoun poté, co jeho operační chybně vyhodnotil letadlo za vojenské místo civilního. Při sestřelení letadla Iran Air zahynulo 298 osob. I když se za tento nešťastný moment americká vláda omluvila, tak došlo v Íránu k velkému pobouření a chuti na odplatu.⁷⁵

7.3 Útok na Světové obchodní centrum – 11. září 2001

Jako nejznámější teroristický útok po celém světě můžeme označit útok na „dvojčata“, ke kterému došlo 11. září roku 2001.⁷⁶ Válka proti teroru USA tímto útokem začala a je vedena na americké půdě, a hlavně v zahraničí. Tento útok vedl Američany k reformě jejich bezpečnostní politiky.⁷⁷

Tímto útokem skončilo pro USA jakékoliv vyjednávání s teroristy. Útok začal v 8:45 a byl zaměřen na hlavní vládní budovy USA a proti nejznámějším mrakodrapům Světového obchodního centra v New Yorku. Světové obchodní středisko mělo 110 pater a přesně ve třičtvrtě na devět ráno narazilo dopravní letadlo Boeing 767, které bylo uneseno z letu směrem z Bostonu do Los Angeles. První vyhodnocení události předpokládalo, že se jedná o dopravní neštěstí. Na místo se sjely všechny záchranné

⁷⁵ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1, s. 34–35

⁷⁶ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 526

⁷⁷ KRAUZOVÁ, Tereza. *Fighting terrorism: surveillance and targeted killing in post-9/11 world*. Prague: Charles University, Karolinum Press, 2018. ISBN 978-80-246-3812-6, s. 98

složky. O patnáct minut později, ale došlo i k nárazu dopravního letadla Boeingu 757 do severní věže. Hned poté se došlo k závěru, že se nejedná pouze o náhodu, ale jde o teroristický útok. Když se v 10:05 zřítila jižní věž a o třicet minut i severní, zůstalo pod nimi zavaleno mnoho hasičů, kteří před zřícením dokázali evakuovat z budov několik tisíc lidí.

V 9:43 se stal terčem dalšího útoku Pentagon, který je sídlem amerického ministerstva obrany. Útok proběhl skoro autenticky, kdy teroristé s uneseným dopravním letadlem a jeho cestujícími narazili Boeingem na přistávací plochu budovy určenou pro vrtulníky. Z budovy, stihlo uprchnout přes dvacet tisíc lidí a poté se budova z části zřítila.

Poté co byl zasažen Pentagon, došlo k evakuaci Bílého domu a dalších vládních budov. Došlo také k výbuchu automobilu, který se nacházel před budovou ministerstva zahraničí. USA na to reagovaly tím, že vyslaly bojové letouny a každé dopravní letadlo bylo donuceno přistát. Poprvé v historii Spojených států amerických byl uzavřen letecký prostor. Jen jediný letoun byl stále ve vzduchu, byl to letoun Boeing 747, který měl namířeno na sídlo prezidenta USA Bílý dům. Tento letoun ale do Washingtonu nedoletěl.

Čtvrté letadlo se zřítilo nad málo zalidněnou oblastí v Pensylvánii.⁷⁸ Na palubě mělo dojít k boji mezi teroristickými únosci a cestujícími s posádkou. Není také vyloučené, že byl letoun sestřelen vojenským letadlem poté, co neodpovídal na výzvu k přistání. Jen v unesených čtyřech letadlech zahynulo celkem 266 lidí.⁷⁹

Za tímto ohavným útokem stála teroristická skupina Al-Káida v čele s Usáma bin Ládinem. Jako odplata pro USA byl útok na Afghánistán roku 2001 v noci ze 7. na 8. října. Při útoku USA zasáhla a poškodila většinou vybraných cílů, což byly například výcvikové tábory extremistů a vojenská letiště. S útokem USA pomáhali i Britové a to tím, že odpalovali rakety z ponorek na určené cíle.⁸⁰

7.4 Sebevražedný bombový útok v Manchester Areně

Po koncertě Ariany Grande 22. května 2017 došlo v Manchesteru k výbuchu ve veřejném prostoru haly mimo samotný koncertní sál. Koncertu se zúčastnilo okolo 20 000 lidí. Útok si vyžádal 23 obětí včetně útočnicka a 119 lidí bylo zraněno z toho 23 kriticky. Koncertu se zúčastnilo i mnoho dětí.

Útočníkem byl muž jménem Salman Abedi, který krátce po koncertě odpálil improvizovanou hřebíkovou bombu, kterou sám naplnil hřebíky, šrouby a dalšími ostrými

⁷⁸ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4, s. 526

⁷⁹ Tamtéž s. 527

⁸⁰ Tamtéž s. 528

předměty. Salmanu Abedimu bylo pouhých 22 let, byl lybijského původu a příslušníkem radikálního islámu, ke kterému se dostal přes internet a své známé. Své rodině zanechal pouze vzkaz, ve kterém žádal o odpuštění. K útoku se přihlásila teroristická organizace Islámský stát. Po útoku bylo zatčeno 22 osob, ale ani jedna nebyla obviněna, a tak všechny osoby byly 11. června 2017 propuštěny.⁸¹

⁸¹ *Sebevražedný bombový útok v Manchester Areně*. Online. 2023. [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Sebevra%C5%BEdn%C3%BD_bombov%C3%BD_%C3%BAtok_v_Manchester_Aren%C4%9B

8 Bezpečnostní hrozby pro ČR

8.1 Bezpečnostní strategie ČR

S bezpečnostními hrozbami, a to včetně terorismu, kterým ČR potažmo EU čelí, počítá i Bezpečnostní strategie ČR, která je základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR. Jedná se o dokument vlády zpracovaný společně s Kanceláří prezidenta ČR a Parlamentem ČR. Základním hodnotovým rámcem je ústavní pořádek ČR, zejména Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod a ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Dále spojenecké mezinárodní závazky, které navazují na naše členství zejména v organizacích NATO, EU, OBSE a OSN.

Strategie přímo upozorňuje na bezpečnostní hrozby v souvislosti s terorismem v návaznosti na nestabilitu Blízkého východu a Afriky. Také je zde pamatováno na riziko nestálých aktérů v podobě aktů terorismu v rámci rozkladu právního státu zevnitř, jakými jsou např. organizovaný zločin, narušování veřejného pořádku, kyberprostoru, násilí apod.

Přestože podle bezpečnostní strategie není Česká republika primárně cílem těchto útoků, je pro nás hrozba i útok na jiný členský stát EU, zejména při narušení kritické infrastruktury. V rámci těchto hrozeb se Česko mezinárodně aktivně podílí na prevenci proti terorismu přijímáním systémových preventivních a legislativních opatření.

V rámci obrany ČR s nasazením ozbrojených sil jsou tyto síly budovány se zaměřením na možné zapojení zejména v rámci NATO, EU, OSN při potlačování terorismu. Při ochraně vnitřní bezpečnosti ČR počítá primárně ne však výlučně se zapojením Ministerstva vnitra.⁸²

8.2 Strategie boje proti terorismu

Na již zmíněnou Bezpečnostní strategii ČR navazuje dokument MV ČR "Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013" (dále jen Strategie). Obsahem této strategie je pět oblastí:

- spolupráce zainteresovaných subjektů, v boji proti terorismu,
- ochrana obyvatelstva a dalších potenciálních cílů,
- bezpečnostní výzkum a komunikace s veřejností,

⁸², Ministerstvo zahraničních věcí. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023* [online]. Česká republika, 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/dokumenty-a-legislativa/ceske-dokumenty-46088/> 31 s.

- prevence radikalizace a rekrutování do teroristických skupin,
- nezbytný vzhled do legislativního ukotvení problematiky boje proti terorismu.⁸³

Platné a účinné trestní právo také sumarizuje v jednotlivých ustanovení paragrafových znění skutkové podstaty trestných činů souvisejících s problematikou terorismu. Jedná se zejména o:

- § 311 Teroristický útok
- § 312 Teror
- § 312a Účast na teroristické skupině
- § 312d Financování terorismu
- § 312e Podpora a propagace terorismu
- § 312f Vyhrožování teroristickým trestným činem
- § 314 Sabotáž

(viz. příloha I.)

⁸³ *Strategie boje proti terorismu ČR*. Online. 2013. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-454055.aspx>. [cit. 2024-04-05]. s 2.

9 Průzkumné šetření

V návaznosti na popisované skutečnosti v teoretické části práce je cílem praktické části vlastním průzkumným šetřením formou kvantitativního sběru za využití dotazníkového šetření u široké veřejnosti a kvantitativní formou sběru dat rozhovory s příslušníky Police ČR Plzeňského kraje zjistit a analyzovat pohledy široké veřejnosti na možné hrozby teroristických útoků v ČR v návaznosti na analýzu a posouzení úrovně strategie boje proti terorismu. V rámci bakalářské práce byly stanoveny tři hypotézy.

9.1 Stanovené hypotézy

Hypotéza č. 1: Více jak 70% respondentů z řad široké veřejnosti se domnívá, že koncepce integrace cizinců na území České republiky je bezpečnostní hrozbou pro ČR.

Hypotéza č. 2: Více jak 60% respondentů z řad policistů si myslí, že Právní řád České republiky v současnosti umožňuje stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři.

Hypotéza č. 3: V rámci vnímání hrozby terorismu klade větší část respondentů z řad široké veřejnosti důraz na stěžejní hodnotu svobody jednotlivce oproti příslušníkům policie, kteří upřednostní ve větší míře represivní bezpečnostní opatření.

9.2 Dotazníkové šetření

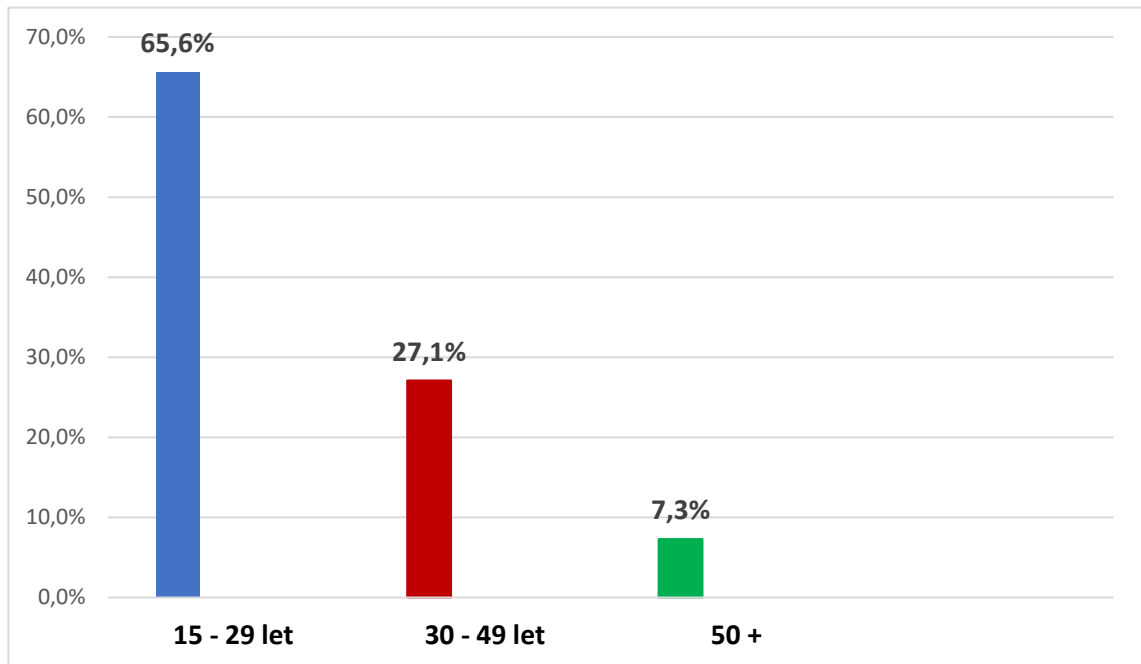
Dotazník autorka vytvořila pomocí internetové stránky Survio. K veřejnosti byl sdílen pomocí facebooku, instagramu a také emailu. Dále také ve skupinách určených pro vyplňování online dotazníků. Sběr dat probíhal od 23. 2. 2024 do 20. 3. 2024. Dotazník měl 292 zobrazení, ale úspěšné vyplnění bylo pouze u 192 respondentů. Úspěšnost vyplnění je tedy 65,8 %.

Dotazník je složen z 16 otázek. Obsahuje otázky uzavřené i otevřené. Otázky byly zaměřeny na základní údaje o respondentech, jako je pohlaví, věk a vzdělání. Tyto byly poté z těchto hledisek vyhodnocovány. Dále pak na povědomí o problematice terorismu a na vyhodnocení stanovených cílů a hypotéz.

9.3 Analýza a interpretace dat

Otázka č. 1 – Jaký je Váš věk?

Graf 1 – Věk respondentů⁸⁴

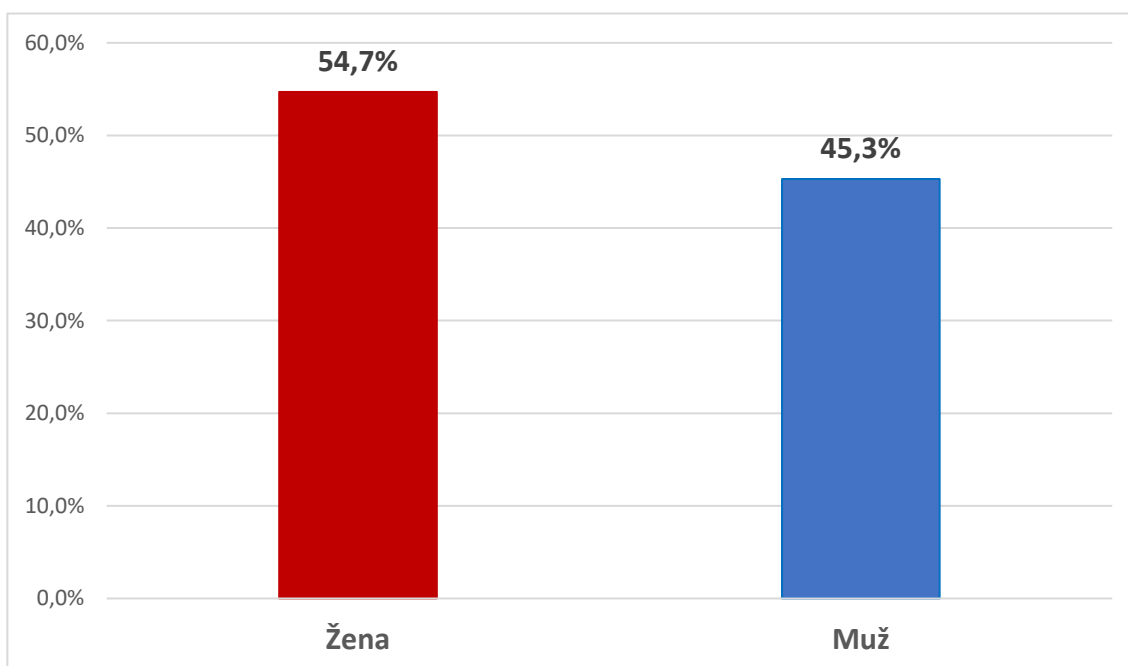

Otázka č. 1 zjišťovala odpovědi respondentů z hlediska věkových kategorií. Nejpočetnější zastoupení respondentů je 15–29 let což je 126 (65,6%) z celkových 192 respondentů. Jako další je zastoupena věková kategorie 30–49 let, 52 respondentů (27,1%). Nejméně zastoupenou skupinou je kategorie 50 +. V této věkové kategorii odpovědělo na dotazník 14 respondentů, tedy (7,3%).

⁸⁴ Vlastní šetření

Otázka č. 2 – Jaké je Vaše pohlaví?

Graf 2 – Pohlaví respondentů⁸⁵

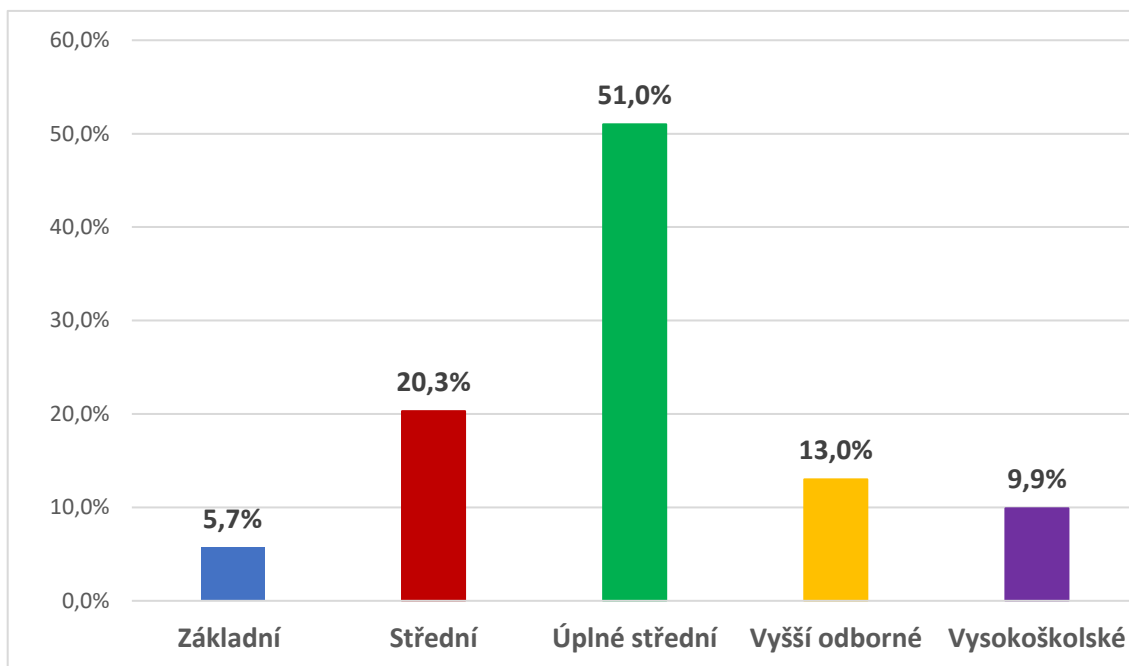
Odpovědi na pohlaví respondentů měly pro další vyhodnocení zjistit poměr odpovídajících mužů a žen. Z grafu vyplívá, že pohlaví respondentů je poměrně vyrovnané. Dotazník vyplnilo 105 žen tedy 54,7 % a 87 mužů to je 45,3 %.

Ve věkové kategorii 15–29 let byl podíl 73 žen (69,5%) a 53 mužů (60,9%). Ve věkové kategorii 30–49 let bylo 25 žen (23,8%) a 27 mužů (31 %) a v kategorii 50 + odpovídalo na dotazník 7 žen (6,7%) a 7 mužů (8%).

⁸⁵ Vlastní šetření

Otázka č. 3 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf 3 – vzdělání respondentů⁸⁶

Třetí otázka zjišťovala nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Odpovědělo 11 respondentů se základním vzděláním (5,7%), střední vzdělání s výučním listem označilo 39 respondentů (20,3%). Nejvíce respondentů odpovídalo s úplným středoškolským vzděláním s maturitou a to 98 respondentů (51%). Vyšší odborné vzdělání uvedlo 25 respondentů (13%) a vysokoškolské vzdělání označilo 19 respondentů (9,9%).

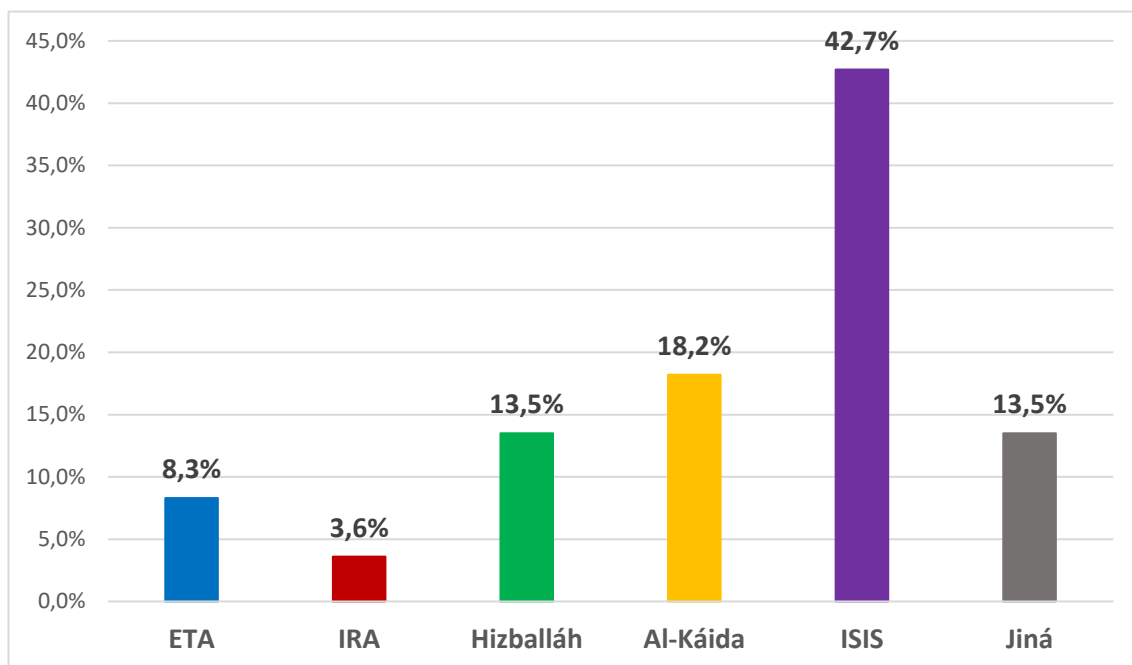
Z hlediska věku má základní vzdělání 9 respondentů (7,1%) v kategorii 15 – 29 let a 2 respondenti (14,3%) v kategorii 50 +. Střední vzdělání má 28 respondentů (22,2%) v kategorii 15 – 29 let, 9 respondentů (17,3%) v kategorii 30 – 49 let a 2 respondenti (14,3%) v kategorii 50 +. Úplné střední vzdělání označilo 67 respondentů (53,2%) z kategorie 15 – 29 let, 25 respondentů (48,1%) z kategorie 30 – 49 let a 6 respondentů (42,9%) z kategorie 50 +. Vyššího odborného vzdělání dosáhlo 14 dotazovaných (11,1%) z kategorie 15 – 29 let, 10 (19,2%) z kategorie 30 – 49let a 1 (7,1%) v kategorii 50 +. Vysokoškolské vzdělání z dotazovaných respondentů mělo 8 (6,3%) v kategorii 15 – 29 let, 8 (15,4%) v kategorii 30 – 49 let a 3 (21,4%) v kategorii 50 +.

Z hlediska pohlaví uvedlo základní vzdělání 8 žen (7,6%) a 3 muži (3,4%). Střední vzdělání má 24 žen (22,9%) a 15 mužů (17,2%). Úplné střední vzdělání má 50 žen (47,6%) a 48 mužů (55,2%). Vyšší odborné vzdělání 15 žen (14,3%) a 10 mužů (11,5%) a vysokoškolské vzdělání má 8 žen (7,6%) a 11 mužů (12,6%).

⁸⁶ Vlastní šetření

Otázka č. 4 – Označte teroristickou organizaci, která je v současnosti hrozbou pro ČR:

Graf 4 – Teroristické organizace ⁸⁷

Graf 4 znázorňuje, jakou teroristickou organizaci považují respondenti za hrozbu pro ČR. Organizaci ETA označilo 16 respondentů (8,3%). Organizaci IRA 7 respondentů (3,6%). Hizballáh 26 respondentů (13,5%). Al-Káidu 35 respondentů (18,2%). Islámský stát 82 respondentů (42,7%). Odpověď „jiná“ označilo 26 respondentů (13,5%). Jako jinou teroristickou organizaci respondenti uváděli nejčastěji: Hamás, Dalšími zajímavými odpověďmi pak byly 5krát Rusko, 4 krát SPD a 3 krát politickou koalici SPOLU.

Z hlediska věku označilo ETU 13 respondentů (10,3%) z kategorie 15 – 29 let, 1 respondent (1,9%) z kategorie 30 – 49 let a 2 respondenti (14,3%) z kategorie 50 +. Organizaci IRA označilo 6 respondentů (4,8%) z kategorie 15 – 29 let a 1 respondent (7,1%) z kategorie 50 +. Hizballáh označilo 17 respondentů (13,5%) z kategorie 15 – 29 let, 7 (13,5%) z kategorie 30 – 49 let a 2 (14,3%) z kategorie 50 +. Al-Káidu označilo 22 respondentů (17,5%) z věkové kategorie 15 – 29 let, 12 (23,1%) z kategorie 30 – 49 let a 1 (7,1%) z kategorie 50 +. Islámský stát označilo 55 respondentů (43,7%) z kategorie 15 – 29 let, 23 (44,2%) z kategorie 30 – 49 let a 4 (28,6%) z kategorie 50 +. Odpověď „jiná“ označilo 13 respondentů (10,3%) z kategorie 15 – 29 let, 8 (15,4%) z kategorie 30 – 49 let a 5 (35,7%) z kategorie 50 +.

⁸⁷ Vlastní šetření

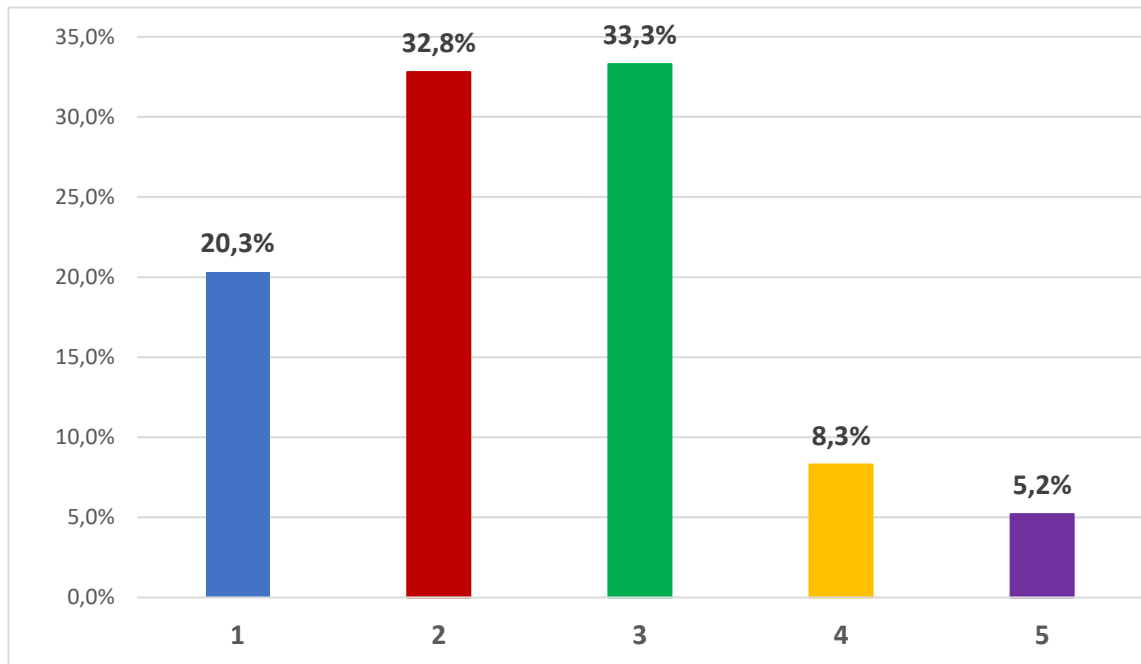
Z hlediska pohlaví ETU označilo 11 žen (10,5%) a 5 mužů (5,7%). IRU 5 žen (4,8%) a 2 muži (2,3%). Hizballáh 15 žen (14,3%) a 11 mužů (12,6%). Al-Káidu 28 žen (26,7%) a 7 mužů (8%). Islámský stát 37 žen (35,2%) a 45 mužů (51,7%) a odpověď „jiná“ 9 žen (8,6%) a 17 mužů (19,5%).

Otázka č. 5 – Uveďte jeden nebo více nejznámějších teroristických útoků:

Tato otázka byla otevřená, kdy respondenti měli uvést nejznámější teroristické útoky. 155 respondentů uvedlo jako nejznámější teroristický útok na obchodní centrum v New Yorku 11. září 2001. Z toho bylo 84 žen (80%) a 71 mužů (81,6%). Jako další uvedlo 8 mužů (9,2%) teroristický útok v Paříži na redakci časopisu Charlie Hebdo 7. ledna 2015. Útok Hamásu na Izrael uvedlo 8 respondentů, z toho jsou 4 ženy (3,8%) a 4 muži (4,6%). Mezi dalšími uváděnými útoky se objevují i odpovědi jako útok na Filozofickou fakultu v Praze 21. prosince 2023, útok na olympijské sportovce v Mnichově 5. září 1972 nebo útok Olgy Hepnarové 10. července 1973.

Otázka č. 6 – Jaké jsou vaše obavy v souvislosti s teroristickým útokem?

Graf 5 – Obavy z teroristického útoku⁸⁸

Graf 5 znázorňuje obavy z teroristických útoků u respondentů. Respondenti měli označit na škále od 1 do 5, jaké jsou jejich obavy, kdy 5 znázorňuje nejvyšší obavy. Odpověď 1 tedy nejnižší obavy označilo 39 respondentů (20,3%). Odpověď 2 označilo 63 respondentů (32,8%). Odpověď 3, nejčastější odpověď, označilo 64 respondentů (33,3%). Odpověď 4 označilo 16 respondentů (8,3%) a odpověď 5 tedy nejvyšší obavy 10 respondentů (5,2%).

Z hlediska věku, nejnižší obavy odpověď 1 označilo 28 respondentů (13,5%) v kategorii 15 – 29 let, 9 respondentů (17,3%) v kategorii 30 – 49 let a 2 respondenti (14,3%) v kategorii 50 +. Odpověď 2 odpovědělo 45 respondentů (35,7%) z kategorie 15 – 29 let, 15 (28,8%) z kategorie 30 – 49 let a 3 (21,4%) z kategorie 50 +. Odpověď 3 zvolilo 38 respondentů (30,2%) z kategorie 15 – 29 let, 22 (42,3%) z kategorie 30 – 49 let a 4 (28,6%) z kategorie 50 +. Odpověď 4 uvedlo 11 respondentů (8,7%) z kategorie 15 – 29 let, 3 (5,8%) z kategorie 30 – 49 let a 2 respondenti (14,3%) z kategorie 50 +. Nejvyšší obavy tedy odpověď 5 označili 4 respondenti (3,2%) z kategorie 15 – 29 let, 3 (5,8%) z kategorie 30 – 49 let a 3 (21,4%) z kategorie 50 +.

Z hlediska pohlaví 19 žen (18,1%) a 20 mužů (23,1%) označilo odpověď 1, 24 žen (22,9%) a 39 mužů (44,8%) odpověď 2, 44 žen (41,9%) a 20 mužů (23,1%) odpověď 3,

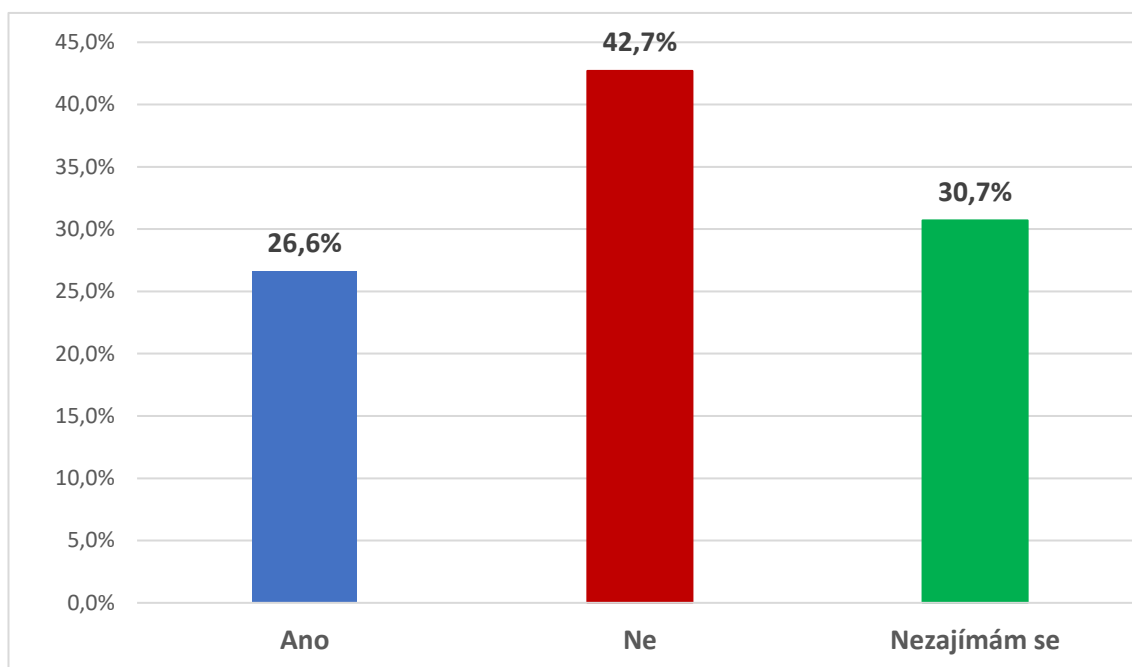
⁸⁸ Vlastní šetření

12 žen (11,4%) a 4 muži (4,6%) odpověď 4 a nejvyšší obavy odpověď 5 označilo 6 žen (5,7%) a 4 muži (4,6%).

Z hlediska základního vzdělání odpověď 1 označili 2 respondenti (18,2%), odpověď 2 také 2 respondenti (18,2%), odpověď 3 označili 3 respondenti (27,3%) a odpověď 5 označili 4 respondenti (36,4%). Se středním vzděláním odpověď 1 uvedlo 6 respondentů (15,4%), odpověď 2 uvedlo 14 respondentů (35,9%), odpověď 3 uvedlo 12 respondentů (30,8%), odpověď 4 uvedlo 6 respondentů (15,4%) a odpověď 5 uvedl 1 respondent (2,6%). S úplným středním vzděláním odpověď 1 označilo 24 respondentů (24,5%), odpověď 2 označilo 36 respondentů (36,7%), odpověď 3 označilo 28 respondentů (28,6%) odpověď 4 označilo 7 respondentů (7,1%) a odpověď 5 označili 3 respondenti (3,1%). S vyšším odborným vzděláním odpověď 1 vybrali 3 respondenti (12%), odpověď 2 vybralo 7 respondentů (28%), odpověď 3 vybralo 12 respondentů (48%), odpověď 4 vybral 1 respondent (4%) a odpověď 5 vybrali 2 respondenti (8%). S vysokoškolským vzděláním odpověď 1 zvolili 4 respondenti (21,1%), odpověď 2 zvolili 4 respondenti (21,1%), odpověď 3 zvolilo 9 respondentů (47,4%) a odpověď 4 zvolili 2 respondenti (10,5%).

Otázka č. 7 – Máte dostatek informací o současném dění a teroristických hrozbách?

Graf 6 – Dostatek informací o teroristických hrozbách ⁸⁹

Otázka č. 7 zjišťovala, zda respondenti mají dostatek informací o současných teroristických hrozbách. 51 respondentů uvedlo, že ano (26,6%). 82 respondentů uvedlo odpověď ne (42,7%) a 59 respondentů vybralo možnost, že se o informace o současných teroristických hrozbách nezajímají (30,7%).

Z hlediska věku v kategorii 15–29 let odpovědělo ano 28 respondentů (22,2%), odpověď ne 52 (41,3%) a nezajímám se 46 respondentů (36,5%). V kategorii 30–49 let odpovědělo ano 17 respondentů (32,7%), odpověď ne 24 (46,2%) a nezajímám se, odpovědělo 11 respondentů (21,2%). V kategorii 50 + odpověď ano uvedlo 6 respondentů (42,9%), odpověď ne také 6 respondentů (42,9%) a odpověď nezajímám se 2 respondenti (14,3%).

Z hlediska pohlaví 13 žen (12,4%) označilo, že má dostatek informací, 54 (51,4%) označilo, že ne a 38 (36,2%) odpověď nezajímám se. 38 mužů (43,7%) má dostatek informací, 28 (32,2%) nemá dostatek informací a 21 (24,1%) se nezajímá.

Z hlediska základního vzdělání mají dostatek informací 2 respondenti (18,2%), 3 respondenti (27,3%) nemají dostatek informací a 6 (54,5%) označilo, odpověď nezajímám se. Se středním vzdělání má dostatek informací 8 respondentů (20,5%),

⁸⁹ Vlastní šetření

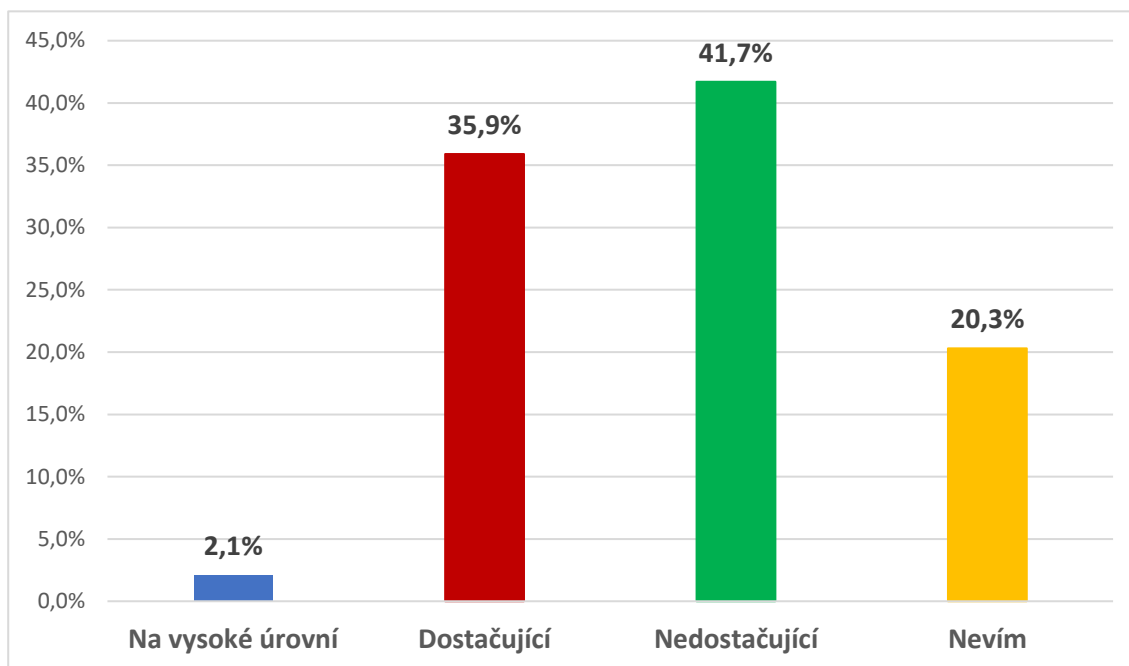
19 (48,7%) nemá dostatek informací a 12 (30,8%) se nezajímá. S úplným středním vzděláním 28 respondentů (20,4%) uvedlo, že má dostatek informací, 41 (41,8%) ne a 29 (29,6%) se nezajímá. S Vyšším odborným vzděláním 6 (24%) má dostatek informací, 10 (40%) ne a 9 (36%) se nezajímá. S vysokoškolským vzděláním 7 respondentů (36,8%) má dostatek informací, 9 (47,4%) ne a 3 (15,8%) se nezajímají.

Otázka číslo 8–V případě že jste na předchozí otázku odpověděli ano, uveďte z jakých zdrojů:

Otázka číslo 8 byla otevřená a zde respondenti, kteří odpověděli na otázku číslo 7 ano, uváděli, z jakých zdrojů získávají informace o současných teroristických hrozbách. Nejčastější odpovědí byl internet a sociální sítě to uvedlo 40 respondentů. Mezi dalšími odpověďmi byla televize, kterou uvedlo 7 respondentů. Dále také škola, kterou uvedlo 5 respondentů. Mezi méně častými odpověďmi se nacházela například každoroční zpráva BIS nebo také interní informace v komunitě.

Otázka číslo 9 – Ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru je dle Vašeho názoru:

Graf 7 – Ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru⁹⁰

Graf 7 znázorňuje pohled na ochranu Schengenského prostoru, kde 4 respondenti si myslí, že je na vysoké úrovni (2,1%). Že je ochrana dostačující si myslí 69 respondentů (35,9%). Nedostačující uvádí 80 respondentů (41,7%) a 39 respondentů označilo možnost nevím (20,3%).

Z hlediska věku se z věkové kategorie 15–29 let domnívají 2 respondenti (1,6%) že ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru je na vysoké úrovni, 46 respondentů (36,5%) si myslí, že je ochrana dostačující, 49 (38,9%) označilo odpověď nedostačující a 29 (23%) neví. Z kategorie 30–49 let 2 respondenti (3,8%) označili ochranu vnějších hranic, že je na vysoké úrovni, 21 respondentů (40,4%) za dostačující, 21 (40,4%) za nedostačující a 8 (15,4%) neví. Z kategorie 50 + označili 2 respondenti (14,3%) odpověď dostačující, 10 (71,4%) nedostačující a 2 (14,3%) neví.

Z hlediska pohlaví 3 ženy odpověděly, že ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru je na vysoké úrovni, dostačující uvedlo 31 žen, nedostačující 43 žen a 28 žen neví. 1 muž odpověděl, že si myslí že, ochrana je na vysoké úrovni, dostačující odpovědělo 38 mužů, nedostačující 37 mužů a 11 mužů neví.

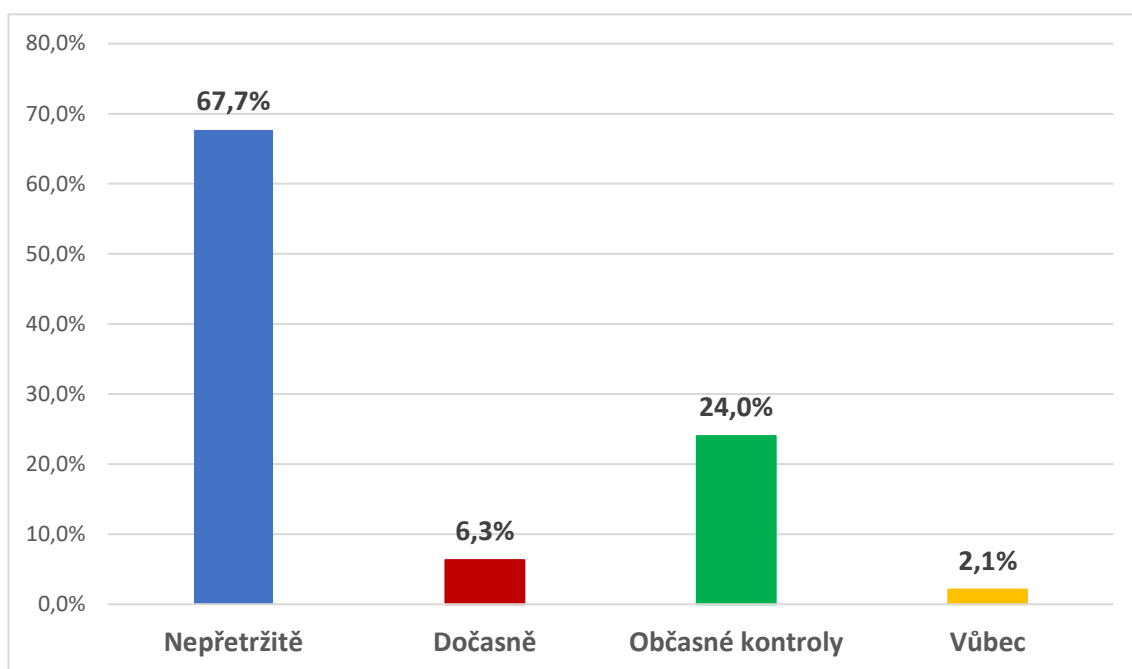
Z hlediska základního vzdělání 4 respondenti (36,4%) odpověděli, že ochrana je dostačující, nedostačující uvedli 3 respondenti (27,3%) a 4 (36,4%) neví. Se středním

⁹⁰ Vlastní šetření

vzděláním 2 respondenti (5,1%) označili odpověď na vysoké úrovni, 14 respondentů (35,9%) odpovědělo dostačující, 13 (33,3%) nedostačující a 10 (25,6%) neví. S úplným středním vzděláním 2 respondenti (2%) uvedli odpověď na vysoké úrovni, 35 respondentů (35,7%) odpověď dostačující, 45 (45,9%) odpověď nedostačující a 16 (16,3%) neví. S vyšším odborným vzděláním označilo 7 respondentů (28%) odpověď dostačující, 12 respondentů (48%) odpověď nedostačující a 6 (24%) neví. S vysokoškolským vzděláním odpovědělo 9 respondentů (47,4%) dostačující, 7 (36,8%) nedostačující a 3 (15,8%) neví.

Otázka č. 10–V souvislosti s nelegální migrací by měla být ochrana vnitřních hranic prováděna:

Graf 8 – Ochrana vnitřních hranic⁹¹

Graf 8 znázorňuje, jaký mají pohled respondenti na ochranu vnitřních hranic. Zajímavé bylo značné zastoupení respondentů, kteří se vyslovili pro nepřetržitou ochranu, celkem 130 respondentů (67,7%). Pro dočasnou ochranu 12 respondentů (6,3%). Pro občasné kontroly bylo 46 respondentů (24%) a pro vůbec žádnou kontrolu byli 4 respondenti (2,1%).

Z hlediska věku z kategorie 15–29 let 83 respondentů (65,9%) bylo pro nepřetržitou ochranu, 8 (6,3%) pro dočasnou ochranu, 34 respondentů (27%) bylo pro občasné kontroly a 1 (0,8%) pro žádnou kontrolu. Z kategorie 30–49 let 36 respondentů (69,2%) bylo pro nepřetržitou ochranu, 4 (7,7%) pro dočasnou, 11 (21,2%) pro občasné kontroly a 1 respondent (1,9%) pro žádnou kontrolu. Z kategorie 50 + bylo 11 respondentů (78,6%) pro nepřetržitou ochranu vnitřních hranic, 1 respondent (7,1%) pro dočasnou ochranu a 2 (14,3%) pro žádnou ochranu v souvislosti s nelegální migrací.

Z hlediska pohlaví 77 žen (73,3%) a 53 mužů (60,9%) bylo pro nepřetržitou ochranu, 7 žen (6,7%) a 5 mužů 5,7% pro dočasnou, 20 žen (19%) a 26 mužů (29,9%) pro občasné kontroly a 1 žena (1%) a 3 muži (3,4%) pro žádnou ochranu.

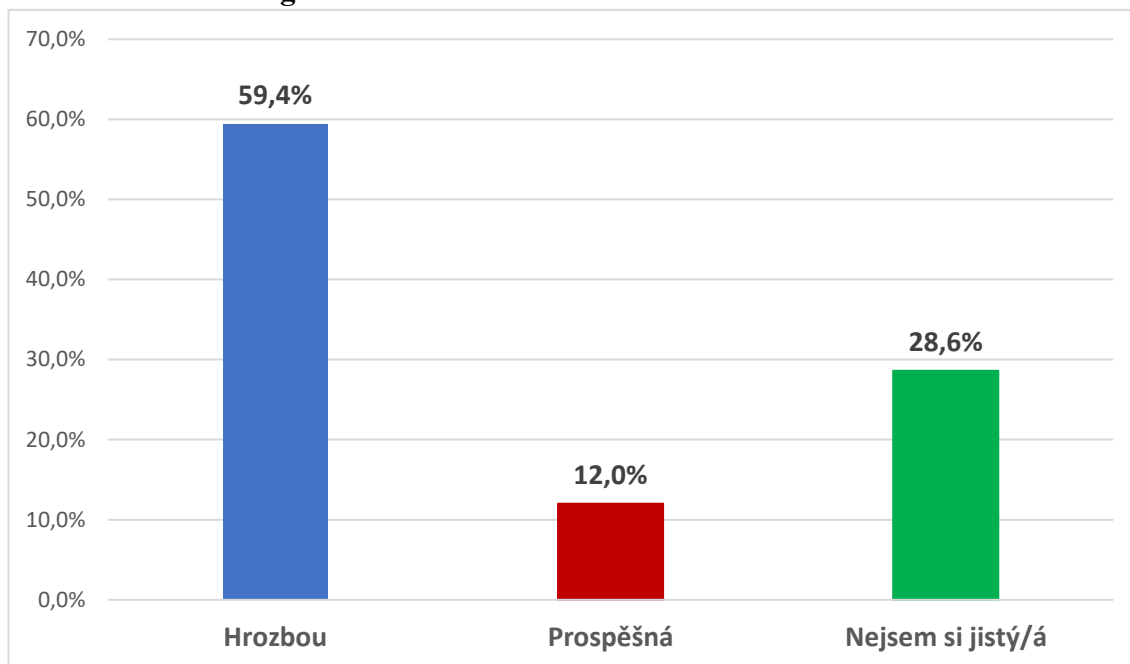
Z hlediska základního vzdělání 7 respondentů (63,6%) bylo pro nepřetržitou ochranu, 2 (18,2%) pro občasné kontroly a 2 (18,2%) pro žádnou ochranu. Se středním

⁹¹ Vlastní šetření

vzděláním bylo 28 respondentů (71,8%) pro nepřetržitou ochranu, 2 (5,1%) pro dočasnou ochranu a 9 (23,1%) pro občasné kontroly. S úplným středním vzděláním bylo 64 respondentů (62,2%) pro nepřetržitou ochranu, 7 (7,1%) pro dočasnou, 26 (26,5%) pro občasné kontroly a 1 respondent (1%) pro žádnou ochranu. S Vyším odborným vzděláním bylo 17 respondentů (68%) pro nepřetržitou ochranu vnitřních hranic, 2 (8%) pro dočasnou, 5 (20%) pro občasné kontroly a 1 (4%) pro žádnou ochranu. S vysokoškolským vzděláním bylo 14 respondentů (73,7%) pro nepřetržitou ochranu, 1 (5,3%) pro dočasnou a 4 (21,1%) pro občasné kontroly.

Otázka č. 11 – Integrace cizinců na území ČR je dle Vás:

Graf 9 – Integrace cizinců⁹²

Graf 9 ukazuje, jak respondenti vnímají integraci cizinců v ČR. Většina zvolila odpověď, že integrace je hrozbou. Označilo ji 114 respondentů (59,4 %). Možnost, že je integrace prospěšná 23 respondentů (12 %) a 55 respondentů (28,6 %) si není jistá.

Z hlediska věku v kategorii 15–29 let si 75 respondentů (59,5%) myslí, že je integrace cizinců v ČR hrozbou, 13 (10,3%) že prospěšnou a 38 respondentů (30,2%) si není jistých. V kategorii 13–49 let si 33 respondentů (63,5%) myslí, že je hrozbou, 7 (13,5%) že prospěšnou a 12 (23,1%) si není jistých. V kategorii 50 + si 6 respondentů (42,9%) myslí, že je integrace hrozbou, 3 (21,4%) že prospěšnou a 5 (35,7%) si není jistých.

Z hlediska pohlaví 65 žen (61,9%) a 49 mužů (56,3%) odpovědělo, že integrace cizinců je hrozbou, 9 žen (8,6%) a 14 mužů (16,1%) prospěšnou a 31 žen (29,5%) a 24 mužů (27,6%) si není jistá.

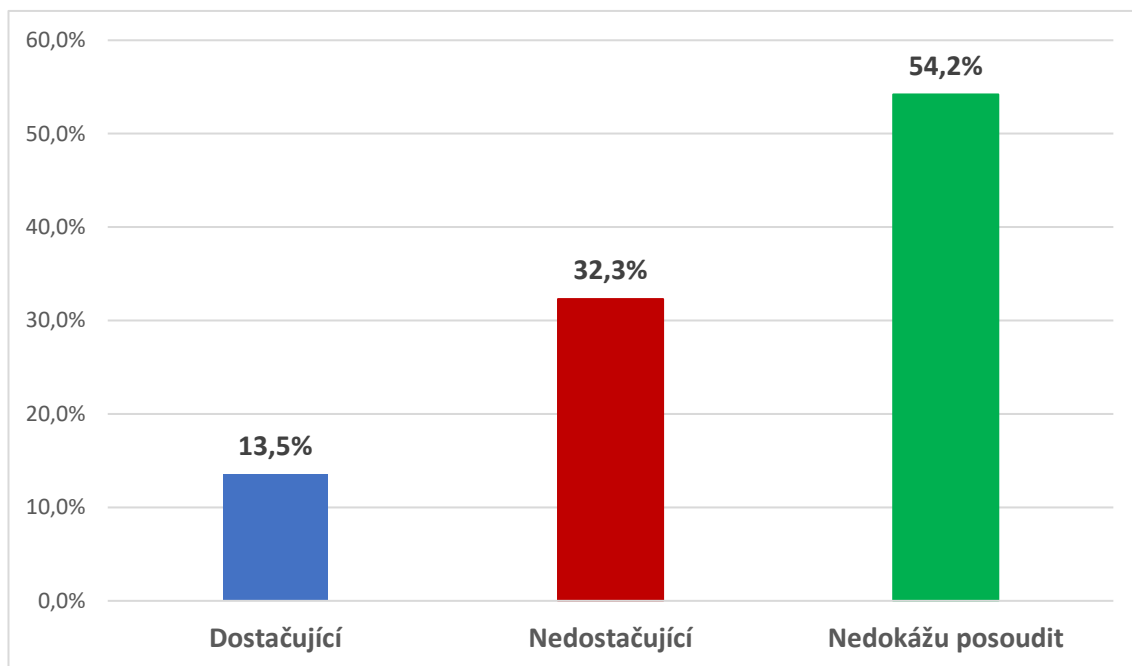
Z hlediska základního vzdělání 5 respondentů (45,5%) označilo odpověď hrozbou, 2 prospěšnou (18,2%) a 4 (36,4%) si nebyli jistí. Se středním vzděláním odpověď hrozbou označilo 22 respondentů (56,4%), 4 (10,3%) odpověď prospěšnou a 13 respondentů (33,3%) si není jistých. S úplným středním vzděláním 60 respondentů (61,2%) označilo odpověď hrozbou, 9 (9,2%) prospěšnou a 29 respondentů (29,6%) si není jistých. S vyšším odborným vzděláním 18 respondentů (72%) odpovědělo hrozbou,

⁹² Vlastní šetření

3 (12%) prospěšnou a 4 respondenti (16%) si nejsou jistý. S vysokoškolským vzděláním 9 respondentů (47,4%) odpovědělo, že je integrace cizinců hrozbou pro ČR, 5 (26,3%) odpovědělo, že prospěšnou a 5 respondentů (26,3%) si není jistých.

Otázka č. 12 – Je dle Vašeho názoru azylová politika ČR v návaznosti na teroristické útoky:

Graf 10 – Azylová politika v návaznosti na teroristické útoky⁹³

Graf 10 znázorňuje pohled respondentů na azylovou politiku v návaznosti na teroristické útoky. Odpověď dostačující označilo 26 respondentů (13,5%), nedostačující 62 respondentů (32,3%) a nejvíce 104 respondentů nedokáže posoudit (54,2%).

Z hlediska věku v kategorii 15–29 let azylovou politiku označilo 15 respondentů (11,9%) za dostačující, 39 (31%) za nedostačující a 72 (57,1%) nedokáže posoudit. V kategorii 30–49 let označilo odpověď dostačující 7 respondentů (13,5%), 17 (32,7%) za nedostačující a 28 (53,8%) nedokáže posoudit. V kategorii 50 + 4 respondenti (28,6%) označili odpověď dostačující, 6 (42,9%) nedostačující a 4 (28,6%) nedokáží posoudit.

Z hlediska pohlaví 10 žen (9,5%) a 16 mužů (18,4%) označilo azylovou politiku za dostačující, 34 žen (32,4%) a 28 mužů (32,2%) za nedostačující a 61 žen (58,1%) a 43 mužů (49,4%) nedokáže posoudit.

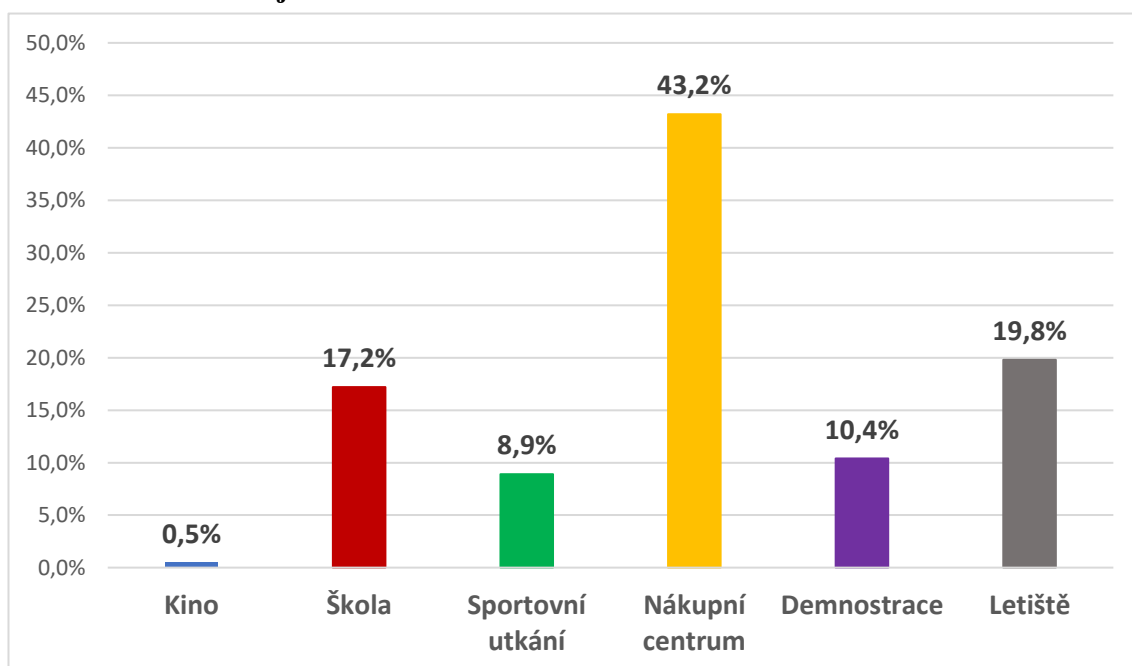
Z hlediska základního vzdělání 2 respondenti (18,2%) označili odpověď dostačující, 2 (18,2%) odpověď nedostačující a 7 (63,6%) nedokáže posoudit. Se středním vzděláním označilo azylovou politiku 7 respondentů (17,9%) za dostačující, 12 (30,8%) za nedostačující a 20 (51,3%) nedokáže posoudit. S úplným středním vzděláním 15 respondentů (15,3%) odpovědělo, že je azylová politika dostačující, 26 (26,5%) že nedostačující a 57 (58,2%) nedokáže posoudit. S vyšším odborným vzděláním 1

⁹³ Vlastní šetření

respondent (4%) označil azylovou politiku za dostačující, 13 respondentů (52%) za nedostačující a 11 (44%) nedokáže posoudit. S vysokoškolským vzděláním 1 respondent (5,3%) označil odpověď dostačující, 9 (47,4%) odpověď nedostačující a 9 (47,4%) nedokáže posoudit.

Otázka č. 13 – Jaké místo je podle Vás nejvíce ohrožené z hlediska teroristického útoku?

Graf 11 – Nejvíce ohrožené místo z hlediska teroristického útoku⁹⁴

Tento graf ukazuje, jaké místo je podle respondentů nejvíce ohrožené z hlediska teroristického útoku. 1 respondent odpověděl kino (0,5%). 33 respondentů odpovědělo že, škola (17,2%). 17 respondentů označilo odpověď sportovní utkání (8,9%). Nejpočetnější odpovědí bylo nákupní centrum, kterou uvedlo 83 respondentů (43,2%). Demonstraci označilo 20 respondentů (10,4%) a letiště označilo 38 respondentů (19,8%).

Z hlediska věku v kategorii 15–29 let kino odpověděl 1 respondent (0,8%), školu 22 (17,5%), sportovní utkání 12 respondentů (9,5%), nákupní centrum 44 (34,9%), demonstraci 16 (12,7%) a letiště 31 respondentů (24,6%). V kategorii 30–49 let školu označilo 8 respondentů (15,4%), sportovní utkání 4 (7,7%), nákupní centrum 30 (57,7%), demonstraci 4 (7,7%) a letiště 6 respondentů (11,5%). V kategorii 50 + školu označili 3 respondenti (21,4%), sportovní utkání 1 (7,1%), nákupní centrum 9 (64,3%) a letiště 1 respondent (7,1%).

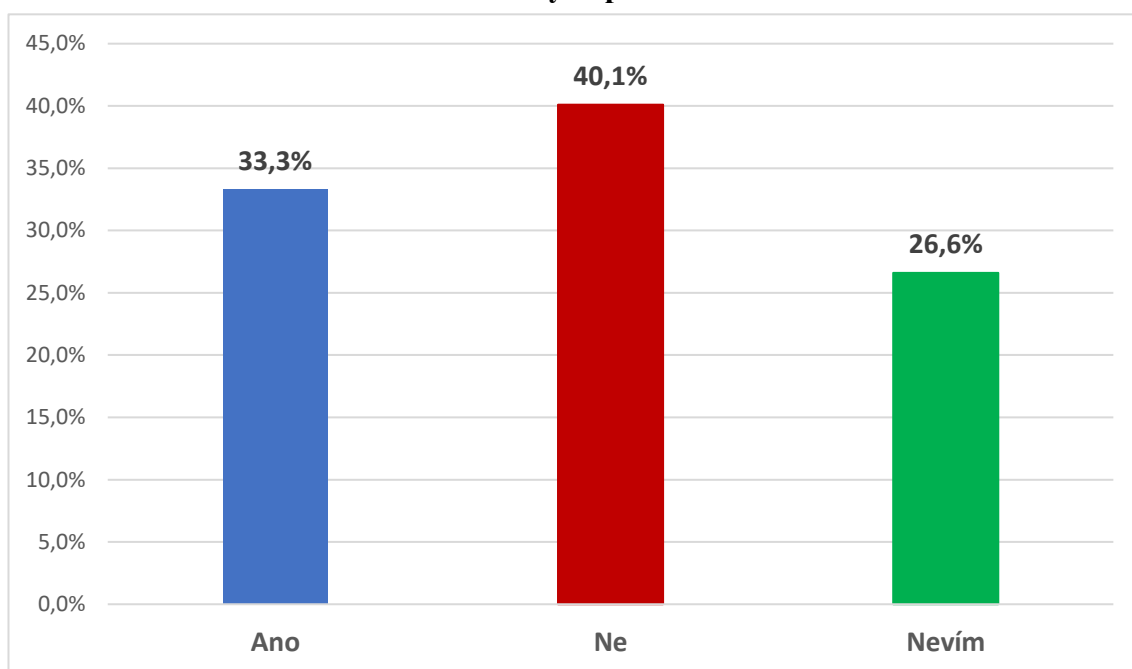
Z hlediska pohlaví kino označila 1 žena (1%). Školu 19 žen (18,1%) a 14 mužů (16,1%), sportovní utkání 11 žen (10,5%) a 6 mužů (6,9%), nákupní centrum 38 žen (36,2%) a 45 mužů (51,7%), demonstraci 9 žen (8,6%) a 11 mužů (12,6%) a letiště 27 žen (25,7%) a 11 mužů (12,6%).

⁹⁴ Vlastní šetření

Z hlediska základního vzdělání 3 respondenti (27,3%) označili školu, 5 (45,5%) nákupní centrum a 3 (27,3%) letiště. Se středním vzděláním 1 respondent (2,6%) označil kino, školu označilo 5 respondentů (12,8%), sportovní utkání 4 (10,3%), nákupní centrum 17 (43,6%), demonstraci 2 (5,1%) a letiště 10 respondentů (25,6%). S úplným středním vzděláním školu označilo 14 respondentů (14,3%), sportovní utkání 8 (8,2%), nákupní centrum 40 (40,8%), demonstraci 17 (17,3%) a letiště 19 (19,4%). S vyšším odborným vzděláním školu označilo 5 respondentů (20%), sportovní utkání 5 (20%), nákupní centrum 11 (44%) a letiště 4 respondenti (16%). S vysokoškolským vzděláním školu označilo 6 respondentů (31,6%), nákupní centrum 10 (52,6%), demonstraci 1 (5,3%) a letiště 2 respondenti (10,5%).

Otázka č. 14–V rámci větší ochrany před teroristickým útokem, jste pro dočasné omezení některých lidských práv a svobod?

Graf 12 – Dočasné omezení lidských práv a svobod⁹⁵

Graf 12 ukazuje, v jakém početním zastoupení jsou respondenti pro dočasné omezení lidských práv a svobod v rámci větší ochrany před teroristickým útokem či nikoliv. 64 respondentů by bylo pro dočasné omezení (33,3%). 77 respondentů by bylo proti dočasnému omezování (40,1%) a 51 respondentů neví (26,6%).

Z hlediska věku v kategorii 15–29 let bylo 40 respondentů (31,7%) pro dočasné omezení, 53 (42,1%) bylo proti a 33 (26,2%) neví. V kategorii 30–49 let bylo 19 (36,5%) respondentů pro, 19 (36,5%) proti a 14 (26,9%) neví. V kategorii 50 + bylo 5 respondentů (35,7%) pro dočasné omezení, 5 proti (35,7%) dočasnému omezení a 4 neví.

Z hlediska pohlaví bylo 29 žen (27,6%) a 35 mužů (40,2%) pro dočasné omezení lidských práv a svobod. 42 žen (40%) a 35 mužů (40,2%) bylo proti omezení a 34 žen (32,4%) a 17 mužů (19,5%) neví.

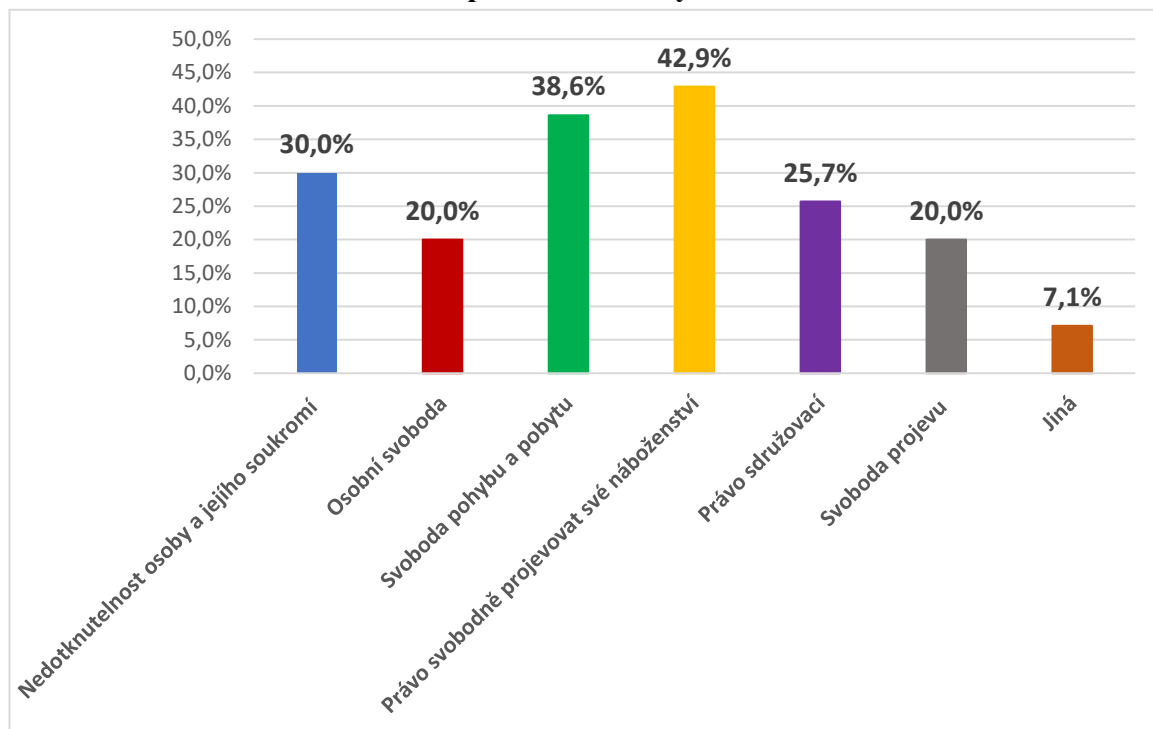
Z hlediska základního vzdělání bylo 5 respondentů (45,5%) pro omezení, 3 (27,3%) proti a 3 (27,3%) neví. Se středním vzděláním bylo 10 respondentů (25,6%) pro, 13 (33,3%) proti a 16 (41%) neví. S úplným středním vzděláním 29 (29,6%) bylo pro dočasné omezení, 47 (48%) proti omezení a 22 (22,4%) neví. S vyšším odborným vzděláním bylo 12 respondentů (48%) pro, 7 (28%) proti a 6 (24%) neví.

⁹⁵ Vlastní šetření

S vysokoškolským vzděláním bylo 8 respondentů (42%) pro dočasné omezení, 7 (36,8%) proti a 4 (21,1%) neví.

Otázka č. 15–V případě, že jste na předchozí otázku odpověděli ano, označte, která lidská práva a svobody by měla být omezena:

Graf 13 – Omezená lidská práva a svobody⁹⁶

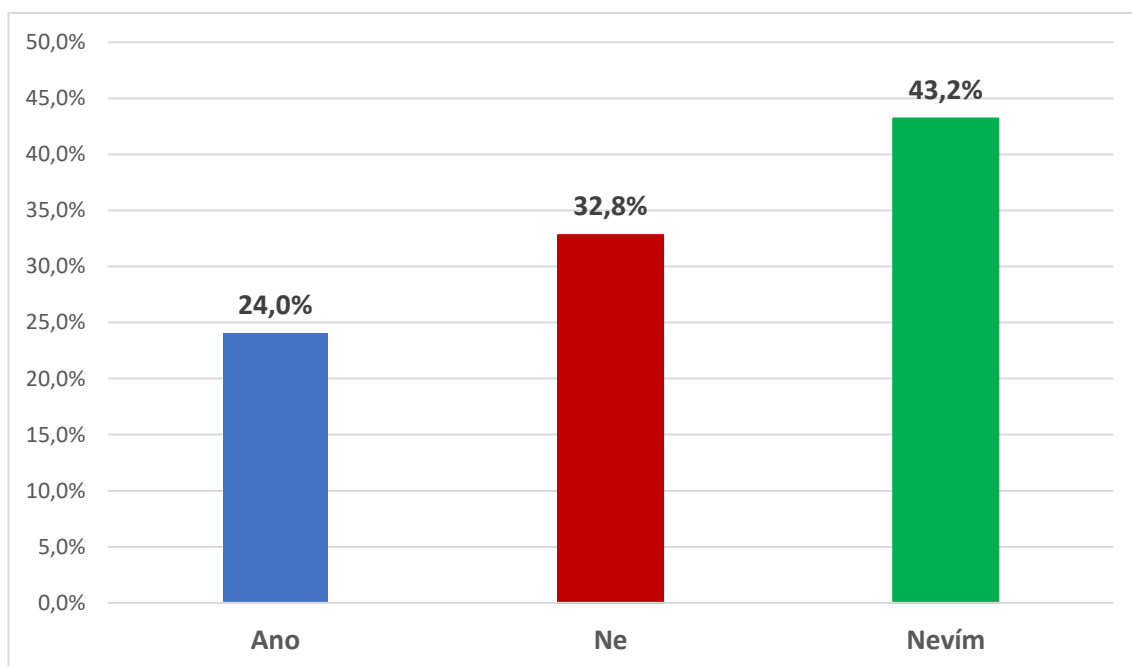

Z Grafu 13 lze usuzovat, pro jaké omezení práv by byli respondenti, kteří v přechozí otázce souhlasili s dočasným omezením lidských práv a svobod. Zde mohli respondenti označit jednu či více odpovědí. Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí označilo 21 respondentů (30%). Osobní svobodu 14 respondentů (20%). Svobodu pohybu a pobytu označilo 27 respondentů (38,6 %). Právo svobodně projevovat své náboženství označilo 30 respondentů (42,9%). Právo sdružovací označilo 18 respondentů (25,7%). Svobodu projevu 14 respondentů (20%) a jiná označilo 5 respondentů (7,1%). Mezi odpověďmi jiná respondenti uvedli: „*Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, cenzura a dočasné zavedení trestu smrti.*“

⁹⁶ Vlastní šetření

Otázka č. 16 – Umožňuje dle Vás právní řád České republiky v současnosti stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři?

Graf 14 – Právní řád ČR – stíhání teroristických aktivit v celé šíři⁹⁷

Graf 14 ukazuje v jakém zastoupení si respondenti myslí, že právní řád České republiky umožňuje stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři. 46 respondentů odpovědělo že, ano (24%). 63 respondentů že ne (32,8%) a 83 respondentů neví (43,2%).

Z hlediska věku v kategorii 15–29 let odpověď ano označilo 27 respondentů (21,4%), odpověď ne 43 (34,1%) a odpověď nevím 56 respondentů (44,4%). V kategorii 30–49 let ano odpovědělo 10 respondentů (19,2%), ne 10 respondentů (19,2%) a nevím 2 respondenti (3,8%). V kategorii 50 + odpovědělo ano 9 respondentů (64,3%), 3 (21,4%) odpověděli ne a 2 (14,3%) nevím.

Z hlediska pohlaví 15 žen (14,3%) a 31 mužů (35,6%) odpovědělo ano, 38 žen (36,2%) a 25 mužů (28,7%) odpovědělo ne a 52 žen (49,5%) a 31 mužů (43,7%) odpovědělo nevím.

Z hlediska základního vzdělání 4 respondenti (36,4%) odpověděli ano, 5 (45,5%) ne a 2 (18,2%) nevím. Se středním vzděláním 7 respondentů (17,9%) označilo odpověď ano, 13 (33,3%) ne a 19 (48,7%) nevím. S úplným středním vzděláním odpovědělo 28 (28,6%) respondentů ano, 27 (27,6%) ne a 43 (43,9%) nevím. S vyšším odborným vzděláním označili 3 respondenti (12%) odpověď ano, 12 (48%) ne a 10 (40%) označilo

⁹⁷ Vlastní šetření

odpověď nevím. S vysokoškolským vzděláním 4 respondenti (21,1%) odpověděli ano, 6 (31,6%) ne a 9 (47,4%) nevím.

9.4 Strukturované rozhovory s příslušníky Policie ČR Plzeňského kraje

Dotazníkové šetření praktické části je doplněno o kvalitativní formu sběru dat, a to o strukturované rozhovory, které byly provedeno v měsících únor – březen 2024. (viz. Příloha IV.)

V řízených rozhovorech jsou shromážděna subjektivní hodnocení příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje různých věkových skupin a kariér s ohledem na otázku problematiky terorismu, a nakonec hodnoceny na základě strukturované kvalitativní obsahové analýzy. Rozhovory byly provedeny pouze s příslušníky mužského pohlaví. Vzhledem k tématu ale i povolání, bylo respondentům přislíbeno zachování anonymity v rámci jejich totožnosti. Totožnost je pro potřeby práce nahrazena označením „příslušník“.

9.5 Vyhodnocení strukturovaných rozhovorů

Věk příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje, kteří se kvalitativního sběru dat účastnili, byl od 26 let do 53 let. Délka služby se pohybovala od 5 let až po dobu 33 let služby. Z toho 3 jsou služebně zařazení u SKPV, 2 u pořádkové policie, 1 u cizinecké policie a 2 příslušníci u dopravní policie. Úplné střední vzdělání měli 3 příslušníci, 1 vyšší odborné vzdělání a zbylí 4 vysokoškolské vzdělání. Z toho 2 magisterské a 2 bakalářské.

V první otázce, „Která teroristická organizace je v současnosti hrozbou pro ČR“, uváděli příslušníci nejčastěji teroristickou organizaci Hamás a také Islámský stát, ale mezi odpověďmi zaznělo i Rusko. **Ve druhé otázce** na nejznámější teroristický útok, byla obsažena nejčastěji odpověď „11 září útok na dvojčata v USA“. Dále také zmiňovali útok v Paříži na redakci Charlie Hebdo, napadení Izraele Hamásem, napadení Ukrajiny Ruskem nebo nedávný teroristický útok v Moskvě ke kterému se přihlásil Islámský stát.

Z třetí otázky „jaké obavy mají z teroristických útoků“ vyplynulo, že většina obavy má. Pouze jeden odpověděl, že obavy nemá. V odpovědích uváděli, že jsou připraveni vždy na nejhorší, a to zejména v návaznosti na současný napjatý stav ve světě. **U čtvrté otázky** autorka zjišťovala, zda mají příslušníci dostatek informací o teroristických hrozbách a jestliže ano, tak z jakých zdrojů. Pouze 2 příslušníci uvedli, že dostatek informací nemají. Zbýlých 6 odpovědělo, že informace má. Jako zdroje informací uváděli média naše, i zahraniční. Jako další pak veřejnoprávní televize a sociální sítě. Jeden příslušník uvedl,

že má informace ze spolupráce s NCOZ. **K otázce číslo pět** se vyjadřovali příslušníci dosti pesimisticky. Všichni odpověděli, že ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru je naprosto nedostatečná. Mezi odpověďmi zaznělo že: „*Je to zoufalý pokus bez dostatku lidí, a pokud by ochrana fungovala, nebylo by všude spousty uprchlíků*“. **Otázka číslo šest** se týkala provádění kontrol vnitřních hranic v souvislosti s nelegální migrací. Příslušníci se svými odpověďmi shodli na tom, že by měla být vidět síla a přijímány přísnější zákony. Také většina uvedla, že by bylo vhodné posílení cizinecké policie i dopravních kontrol, spolupráce s AČR, či také zapojení neuniformované části cizinecké policie. **Otázka číslo sedm** zjišťovala, zda si příslušníci myslí, že je integrace cizinců pro ČR hrozbou nebo zda ji vnímají jako prospěšnou. Žádný z příslušníků neuvedl, že by integrace byla prospěšnou, spíše se odpověďmi shodli, že je to hrozbou pro ČR, nebo by mohla do budoucna být i z důvodu příchodu státních příslušníků Ukrajiny. **Otázka číslo osm** měla zjistit názor příslušníků na azylovou politiku ČR v návaznosti na teroristické útoky. Převážná většina příslušníků uvedla, že azylová politika ČR je nedostatečná. Pouze jeden odpověděl, že to nedokáže asi úplně posoudit. **Otázka číslo devět** zjišťovala, které místo je nejvíce ohrožené z hlediska teroristického útoku. 3 příslušníci uvedli letiště, 2 nákupní centrum, 1 uvedl demonstraci, 1 školu a 1 z příslušníků uvedl, že to může být jakékoliv místo s velkou koncentrací lidí. **Otázka číslo deset** zjišťovala, zda by byli příslušníci pro dočasné omezení lidských práv a svobod z důvodu větší ochrany před teroristickým útokem a pokud souhlasili, tak jaká práva a svobody by omezili. 2 příslušníci by byli proti omezení, ale zbylých 6 by s omezením souhlasilo. Příslušníci, kteří souhlasili, uváděli tyto práva a svobody: Omezení práva užívat nezávislou komunikaci nebo aplikace pro komunikaci, které nespolupracují s OČTŘ. Omezení sdružovacího práva nebo svobodně projevovat své náboženství. Dále také omezení svobody pohybu a pobytu a také nedotknutelnost osoby a jejího soukromí. **Poslední otázka** byla zaměřena na zjištění, zda právní řád České republiky umožňuje v současnosti stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři. 2 z příslušníků odpověděli, že neumožňuje a nemá dostatečný výčet teroristických trestných činů a jeden z nich by navrhoval zavedení samostatné hlavy teroristické trestné činy v trestním zákoně a inspiroval by se například v USA. Zbytek příslušníků si myslí, že právní řád České republiky umožňuje v celé šíři stíhání teroristických aktivit. Většina souhlasí s tím, že to právní řád umožňuje.

Závěr

Terorismus. Není takřka možné konstatovat, že se tato problematika nedotýká žádného státu či žádného z obyvatel. Autorka práce považuje toto téma za velmi aktuální i z důvodů, že počet a intenzita teroristických útoků ve světě je zároveň hrozbou i pro Českou republiku.

V první, teoretické části autorka analyzovala odbornou literaturu se zaměřením na jednotlivé typy terorismu, teroristické zbraně a nejznámější teroristické skupiny, typy teroristických útoků, včetně popisu těch nejznámějších, analyzuje bezpečnostní hrozby pro ČR a strategii boje proti terorismu v ČR.

V praktické části práce je provedeno průzkumné šetření formou kvantitativního sběru dat u široké veřejnosti, které je doplněno a kvalitativní šetření rozhovory s policisty vybraných oddělení Policie ČR Plzeňského kraje.

Hlavním cílem zejména praktické části bakalářské práce bylo zjistit a analyzovat pohledy široké veřejnosti na možné hrozby teroristických útoků v ČR v návaznosti na analýzu a posouzení úrovně strategie boje proti terorismu, dále pak potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy. Vedlejším cílem bylo zjištěné závěry porovnat s názory příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje, zejména služeb pořádkové, cizinecké a SKPV. Dále pak vyhodnotit získané odpovědi z hlediska pohlaví, věku a vzdělání.

V návaznosti na již zmíněnou strategii boje proti terorismu si autorka stanovila 3 hypotézy. **H1:** Více jak 70% respondentů z řad široké veřejnosti se domnívá, že koncepce integrace cizinců na území České republiky je bezpečnostní hrozbou pro ČR. **H2:** Více jak 60% respondentů z řad policistů si myslí, že Právní řád České republiky v současnosti umožňuje stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři. **H3:** V rámci vnímání hrozby terorismu, klade větší část respondentů z řad široké veřejnosti důraz na stěžejní hodnotu svobody jednotlivce oproti příslušníkům policie, kteří upřednostní ve větší míře represivní bezpečnostní opatření.

Hypotéza č. 1 byla vyvrácena na základě odpovědí na otázku č. 11 dotazníkového šetření. Zde bylo zjišťováno, zda je integrace cizinců hrozbou pro ČR. Že hrozbou je, odpovědělo 59,4% respondentů z řad široké veřejnosti. **Hypotéza č. 2** byla potvrzena na základě rozhovorů, zejména otázky č. 11 a to názory 87,5% příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje kteří souhlasili s tím, že právní řád České republiky umožňuje stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři. **Hypotéza č. 3** byla potvrzena, kdy pro dočasné omezení práv a svobod z řad široké veřejnosti bylo pouze 33,3% z dotazovaných respondentů, kteří takto odpovídali na otázku číslo 14. 87,5% příslušníků na stejné

položenou otázku číslo 10 v rozhovorech souhlasí naopak s dočasným omezením lidských práv a svobod. Autorka se domnívá, že tento rozdíl v odpovědích vychází z jejich služební činnosti jako represivní složky státu a z tohoto důvodu by souhlasili s nějakým dočasným omezením lidských práv.

Vedlejším cílem práce, bylo porovnat odpovědi široké veřejnosti v rámci dotazníkového šetření s odpověďmi v rozhovorech s příslušníky policie. Teroristickou organizaci jako hrozbu pro ČR veřejnost označila nejčastěji Islámský stát. U příslušníků to byl převážně Hamás s Islámským státem. Na otázku nejnámějšího teroristického útoku se výsledky shodovaly jak u veřejnosti, tak u příslušníků. Nejvíce byl uváděn teroristický útok 11. září 2001 v USA na obchodní centrum. Bylo také zjištěno, že obavy z teroristických útoků u veřejnosti nejsou takřka žádné, oproti příslušníkům, kteří uváděli, že obavy mají. Zajímavé zjištění pak bylo, že široká veřejnost má pouze ve 26,6% dostatek informací v oblasti terorismu oproti příslušníkům, kteří takto odpověděli v 75%. Z jakých zdrojů tyto informace získávají, u obou dotazovaných skupin pak byla odpověď takřka totožná. Uváděny byly zdroje jako sociální sítě, média, noviny domácí či zahraniční. Ochranu vnějších hranic Schengenského prostoru veřejnost označila jako dostačující z 35,9%. Zajímavé pak byly odpovědi příslušníků, kdy všichni se shodují, že je ochrana nedostačující. Nedostačující odpovídalo z řad veřejnosti pouze 41,7% respondentů.

Na otázku nelegální migrace a kontroly vnitřních hranic autorka z odpovědí jak veřejnosti, tak příslušníků zjistila, že obě dotazované strany souhlasí s nepřetržitou kontrolou. U veřejnosti to bylo 67,7% a z odpovědí příslušníků 100% z dotazovaných. Integrace cizinců na území ČR tvoří hrozbu pro 59,4% dotazovaných respondentů z řad široké veřejnosti a u příslušníků bychom mohli hovořit o takřka 100%. Názor na azylovou politiku více jak polovina 54,2% z dotazovaných respondentů veřejnosti nedokáže posoudit. 13,5% ji považuje za dostačující a 32,3% za nedostačující. Příslušníci uvedli, že azylová politika je nedostačující a to z 87,5%.

Za nejvíce ohrožené místo z hlediska teroristického útoku 43,2% uvedli respondenti z řad veřejnosti nákupní centrum. U příslušníků nejvíce letiště a poté nákupní centrum. Otázka omezení lidských práv a svobod byla vyhodnocena v hypotéze č. 3. V dočasném omezení lidských práv a svobod, které by se měla v případě větší ochrany omezit, se veřejnost s příslušníky shodovala v omezení svobody pohybu a pobytu, práva sdružovacího a také práva svobodně projevit své náboženství. Na poslední otázku, zda právní řád ČR umožňuje stíhání teroristických aktivit v celé jeho šíři, u veřejnosti 43,2% respondentů odpovídalo, že neví, 24% že umožňuje a 32,8% respondentů si myslí, že

neumožňuje. U příslušníků odpovědi, že umožňuje 62,5% a neumožňuje 25%. Pohlaví, věk a vzdělání respondentů z řad široké veřejnosti jsou pak vyhodnoceny samostatně v kapitole 9.2.

Předložená bakalářská práce si nekladla za cíl přinést kompletní zpracování teroristické problematiky. Nicméně mohla by sloužit jako studijní materiál, ve kterém přináší nejen pohled široké veřejnosti na terorismus, ale zejména také pohledy v rámci rozdílnosti některých názorů příslušníků Policie ČR Plzeňského kraje a jejich vzájemného porovnání s širokou veřejností.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus*. Praha: Police History, 1999. 156 s. ISBN 80-902670-1-7.
2. BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus*. Praha: Police History, 1999. 208 s. ISBN 80-902670-4-1.
3. BUREŠ, Jaroslav; ČEJKA, Marek a DANIEL, Jan. *Muslimské bratrstvo v současnosti*. XXI. století. Praha: Academia, 2017. 232 s. ISBN 978-80-200-2670-5.
4. CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia). 322 s. ISBN 978-80-200-1724-6.
5. DANEŠ, Luděk. *Bioterorismus*. Praha: Karolinum, 2003. 100 s. ISBN 80-246-0693-3.
6. JELÍNEK, Jiří. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Teoretik. Praha: Leges, 2017. 224 s. ISBN 978-80-7502-256-1.
7. KRAUZOVÁ, Tereza. *Fighting terrorism: surveillance and targeted killing in post-9/11 world*. Prague: Charles University, Karolinum Press, 2018. 122 s. ISBN 978-80-246-3812-6.
8. KROUPA, Miroslav a ŘÍHA, Milan. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Armex, 2006. 104 s. ISBN 978-80-86795-33-1.
9. MAKARIUSOVÁ, Radana. *Globální terorismus a radikální hnutí*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. 215 s. ISBN 9788073807771.
10. MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2013. 186 s. ISBN 978-80-86855-95-0.
11. MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 480 s. ISBN 80-903333-8-9.
12. MIKA, Otakar J. *Současný terorismus: řešení krizových situací*. Praha: Triton, 2003. 100 s. ISBN 80-7254-409-8.
13. NEKOLA, David. *Islám a terorismus*. V Pstruží: Lukáš Lhoťan, 2017. 271 s. ISBN 978-80-906030-8-0.
14. POLÁK, Jaroslav. *Jak přežít terorismus*. Kladno: JAMA, 2001. 203 s. ISBN 8090237436.
15. POLNAR, Stanislav a BALÍK, Stanislav. *Islamisté a soumrak Evropy*. [Praha]: Bodyart Press, 2018. 212 s. ISBN 978-80-87525-55-5.

16. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. 536 s. ISBN 80-7237-340-4.

17. VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Terorismus a radikalizace v České republice: možnosti detekce rizikových osob*. Praha: Grada, 2022. 280 s. ISBN 978-80-271-3126-6.

Elektronické zdroje

1. *Al-Káida* [online]. 2022 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.novinky.cz/tag/al-kaida>
2. DOŠKO, Pavel. *Proměny teroristických metod Hamásu* [online]. 2012 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.valka.cz/14650-Promeny-teroristicky-ch-metod-Hamasu>
3. HEARTBLUE. *Jak byl zabit Usáma bin Ládin* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://internetweek.cz/usama-bin-ladin/jak-by-l-zabit-usama-bin-ladin>.
4. *HÚTÍOVÉ* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.seznamzpravy.cz/tag/hutiove>
5. K teroristickému útoku ve Vídni se přihlásil Islámský stát. *Eurozpravy.cz* [online]. 2020, 3.10.2020 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: [www. Eurozpravy.cz](http://www.Eurozpravy.cz)
6. Ministerstvo zahraničních věcí. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023*. 39 s. [online]. Česká republika, 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/dokumenty-a-legislativa/ceske-dokumenty>
7. *Nástupce bin Ládina je po smrti. Zemřel při americkém útoku v Afghánistánu, píše média* [online]. 2022 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://cnn.iprima.cz/nastupce-bin-ladina-je-po-smrti-zemrel-pri-americkem-utoku-v-afghanistanu-pisi-media>
8. *„Nebudu váhat,“ řekl Biden. USA a Británie bombardovaly jemenské povstalce* [online]. 2024 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-usa-a-britanie-zacaly-bombardovat-jemenske-povstalce>
9. *Při útoku Islámského státu v Sýrii zemřelo nejméně devět lidí* [online]. 2024 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/pri-utoku-islamskeho-statu-v-syrii-zemrelo-nejmene-devet-lid>
10. ROKOS, Milan. *Hútiové útočí. Íránští spojenci ohrožují světovou námořní tepnu* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: doi:<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-hutiove-utoci-iransti-spojenci-ohrozuj-i-svetovou-namorni-tepnu>

11. *Sebevražedný bombový útok v Manchester Areně*. Online. 2023. [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Sebevra%C5%BEdn%C3%BD_bombov%C3%BD_%C3%BAtok_v_Manchester_Aren%C4%9B.
12. *Strategie boje proti terorismu ČR*. Online. 2013. 31 s. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-454055.aspx>. [cit. 2024-04-05].
13. *Teroristická skupina ETA oznámila své definitivní rozpuštění* [online]. 2018 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z [doi:https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/teroristicka-skupina-eta-oznamila-sve-definitivni-rozpusteni](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/teroristicka-skupina-eta-oznamila-sve-definitivni-rozpusteni)
14. *„Žádná elektřina ani jídlo.“ Izrael vyhlásil kompletní blokádu Pásma Gazy* [online]. 2023 [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: [doi:https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ozbrojenci-z-hamasu-dal-proudi-do-izraele-tvrdi-armada](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ozbrojenci-z-hamasu-dal-proudi-do-izraele-tvrdi-armada)
15. 40/2009 Sb. trestní zákoník. www.aspi.cz [online]. 2009 [cit. 2024-04-05]. Dostupné z: : [Zákon 40/2009 Sb. - trestní zákoník úplné a aktuální znění | ASPI | Wolters Kluwer ČR, a. s.](#)

Seznam zkratk

AČR – Armáda České republiky

BIS – Bezpečnostní informační služba

ETA – Euskadi Ta Askatasuna (Baskicko a jeho svoboda)

ISIS – Islámský stát v Iráku a Sýrii

NCOZ – Národní centrála proti organizovanému zločinu

OBSE – Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

OČTŘ – Orgány činné v trestním řízení

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

SPD – Svoboda a přímá demokracie

TNT – Trinitrotoluen

Seznam grafů

Graf 1 – Věk respondentů

Graf 2 – Pohlaví respondentů

Graf 3 – vzdělání respondentů

Graf 4 – Teroristické organizace

Graf 5 – Obavy z teroristického útoku

Graf 6 – Dostatek informací o teroristických hrozbách

Graf 7 – Ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru

Graf 8 – Ochrana vnitřních hranic

Graf 9 – Integrace cizinců

Graf 10 – Azylová politika v návaznosti na teroristické útoky

Graf 11 – Nejvíce ohrožené místo z hlediska teroristického útoku

Graf 12 – Dočasné omezení lidských práv a svobod

Graf 13 – Omezená lidská práva a svobody

Graf 14 – Právní řád ČR – stíhání teroristických aktivit v celé šíři

Graf 15 – Integrace cizinců

Graf 16 – Umožňuje právní řád České republiky stíhání teroristických aktivit v celé šíři
– podle příslušníků policie

Graf 17 – Pro omezení lidských práv a svobod – veřejnost a příslušníci policie

Seznam příloh

Příloha I. – Trestná činnost v souvislosti s terorismem

Příloha II. – Dotazník

Příloha III. – Online odkaz na dotazník

Příloha IV. – Strukturované rozhovory s příslušníky bezpečnostních sborů

Příloha V. – Grafy k hypotézám

Přílohy

Příloha I. – Trestná činnost v souvislosti s terorismem

§ 311 Teroristický útok

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné prostranství, majetek nebo veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, včetně počítačového systému, na jehož fungování takové zařízení, systém nebo plošina závisejí, s cílem vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

b) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

c) zmocní se letadla, lodi, jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo pevné plošiny na pevninské mělčině nebo nad takovým dopravním prostředkem nebo pevnou plošinou vykonává kontrolu anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu anebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) vydá cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, nebo

e) vložením nebo přenosem dat do počítačového systému nebo na nosič informací, učiněním jiného zásahu do programového nebo technického vybavení počítačového systému nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat anebo vymazáním nebo jiným zničením, poškozením, změněním nebo potlačením dat uložených v počítačovém systému nebo na nosiči informací, snížením jejich kvality nebo učiněním jich neupotřebitelnými provede útok proti počítačovému systému, jehož narušení by mělo závažný dopad na fungování státu, zdraví osob, bezpečnost, hospodářství nebo zajištění základních životních potřeb obyvatel, útok s dopadem na větší počet počítačových

systemů s využitím počítačového programu vytvořeného nebo přizpůsobeného pro takový útok anebo útok, kterým způsobí značnou škodu,

bude potrestán odnětím svobody na tři až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,

c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné prostranství, majetek nebo veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, včetně počítačového systému, na jehož fungování takové zařízení, systém nebo plošina závisejí, s cílem ohrozit tím lidské životy nebo bezpečnost takového prostranství, zařízení, systému nebo plošiny,

d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrozit tím lidské životy,

e) zmocní se letadla, lodi, jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo pevné plošiny na pevninské mělčině nebo nad takovým dopravním prostředkem nebo pevnou plošinou vykonává kontrolu anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu anebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí nebo bezpečnost takového dopravního prostředku,

f) vyrábí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyváží či jinak dodává nebo užije výbušninu, jaderný materiál, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou zbraň, bojový prostředek nebo materiál obdobné povahy, anebo provádí výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny, nebo

g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt,
- c) způsobí-li takovým činem, že větší počet lidí zůstal bez přístřeší,
- d) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,
- e) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,
- f) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo
- g) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 312 Teror

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení České republiky jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na patnáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

§ 312a Účast na teroristické skupině

(1) Kdo založí teroristickou skupinu nebo kdo se činnosti teroristické skupiny účastní, bude potrestán odnětím svobody na tři až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako vedoucí činitel nebo představitel teroristické skupiny, nebo
- b) jako zakladatel nebo člen teroristické skupiny, která naplňuje znaky organizované zločinecké skupiny.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako vedoucí činitel nebo představitel teroristické skupiny, která naplňuje znaky organizované zločinecké skupiny, nebo
- b) za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Ustanovení § 107 a 108 se na pachatele činu uvedeného v odstavcích 1 až 3 neuplatní.

§ 312b Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Kdo spáchá čin uvedený v § 312a, není trestný, učinil-li o teroristické skupině oznámení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z jiného činu teroristické skupiny, než je uveden v § 312a, mohlo být ještě odstraněno. Voják může takové oznámení učinit i nadřízenému.

§ 312c Beztrestnost agenta

(1) Policista plnící úkoly jako agent podle jiného právního předpisu (dále jen "agent"), který se účastní činnosti teroristické skupiny, není pro trestný čin účasti na teroristické skupině podle § 312a trestný, jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané členy teroristické skupiny, ve spojení s teroristickou skupinou nebo ve prospěch teroristické skupiny anebo jejímu spáchání předejít.

(2) Agent, který se účastní činnosti teroristické skupiny nebo takovou skupinu podporuje, není trestný pro trestný čin rvačky podle § 158 odst. 1, obchodování s lidmi (§ 168), svěření dítěte do moci jiného (§ 169), porušování domovní svobody (§ 178), poškození cizích práv (§ 181), porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182), kuplířství (§ 189), šíření pornografie (§ 191), výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií (§ 192), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), krádeže (§ 205), zpronevěry (§ 206), neoprávněného užívání cizí věci (§ 207), provozování nepoctivých her a sázek (§ 213), legalizace výnosů z trestné činnosti (§ 216), pletichy v insolvenčním řízení (§ 226), porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (§ 227), poškození cizí věci (§ 228), padělání a pozměnění peněz (§ 233), neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 235), výroby a držení padělatelského náčiní a zařízení určeného k neoprávněnému získání platebního prostředku (§ 236), neoprávněné výroby peněz (§ 237), porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží (§ 244), padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti (§ 245), porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství (§ 247), neoprávněného podnikání (§ 251), neoprávněného provozování hazardní hry (§ 252), zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256), pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257), pletichy při veřejné dražbě (§ 258), porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 261), porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 262), porušení povinností při vývozu zboží a technologií

dvojího užití (§ 263), zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 264), provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence (§ 265), porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (§ 266), zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem (§ 267), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení (§ 276), nedovoleného ozbrojování (§ 279), vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280), nedovolené výroby a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky (§ 281), nedovolené výroby a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu (§ 282), nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283), přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (§ 284), nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku (§ 285), výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu (§ 286), výroby a jiného nakládání s látkami s hormonálním účinkem (§ 288), neoprávněného nakládání s odpady (§ 298), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299), financování terorismu (§ 312d), podpory a propagace terorismu (§ 312e), vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f), zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329), přijetí úplatku (§ 331), podplacení (§ 332), nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 2, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice (§ 340), napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (§ 341), padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348), nebezpečného vyhrožování (§ 353), hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny (§ 355), podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356) nebo výtržnictví (§ 358), jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané členy teroristické skupiny, ve spojení s teroristickou skupinou nebo ve prospěch teroristické skupiny anebo jejímu spáchání předejít.

(3) Beztrestným se nestává agent, který teroristickou skupinu založil nebo zosnoval, anebo agent, který je vedoucím činitelem nebo představitelem teroristické skupiny.

§ 312d Financování terorismu

(1) Kdo sám nebo prostřednictvím jiného finančně nebo materiálně podporuje teroristickou skupinu, jejího člena, teroristu nebo spáchání teroristického trestného činu, trestného činu podpory a propagace terorismu (§ 312e) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f) anebo shromažďuje finanční prostředky nebo jiné věci v úmyslu,

aby jich bylo takto užito, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako člen organizované skupiny,
- b) za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, nebo
- c) ve velkém rozsahu.

§ 312e Podpora a propagace terorismu

(1) Kdo veřejně podněcuje ke spáchání teroristického trestného činu, nebo kdo veřejně schvaluje spáchaný teroristický trestný čin nebo pro něj veřejně vychvaluje jeho pachatele,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude potrestán,

a) kdo ke spáchání teroristického trestného činu nebo trestného činu účasti na teroristické skupině (§ 312a) zjedná jiného,

b) kdo jinému poskytne informace nebo výcvik týkající se výroby nebo používání výbušnin, zbraní, nebezpečných látek nebo materiálů obdobné povahy anebo jiných obdobných metod nebo technik pro účely spáchání teroristického trestného činu,

c) kdo získá informace nebo si osvojí dovednosti týkající se výroby nebo používání výbušnin, zbraní, nebezpečných látek nebo materiálů obdobné povahy anebo jiných obdobných metod nebo technik za účelem spáchání teroristického trestného činu, nebo

d) kdo sám nebo prostřednictvím jiného za spáchání teroristického trestného činu poskytne nebo slíbí odměnu nebo odškodnění jinému nebo pro jiného anebo na takovou odměnu nebo odškodnění pořádá sbírku.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán,

a) kdo cestuje do jiného státu nebo do České republiky za účelem spáchání teroristického trestného činu, trestného činu účasti na teroristické skupině (§ 312a), vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f) nebo trestného činu uvedeného v odstavci 2 písm. b) nebo c), nebo

b) kdo pro jiného takové cestování organizuje, jiného k němu navádí anebo jinému umožní nebo usnadní takto cestovat.

(4) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 písm. b) nebo d) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, 2 nebo 3 jako člen organizované skupiny,

c) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, 2 nebo 3 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, nebo

d) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 písm. a) nebo b) vůči dítěti.

§ 312f Vyhrožování teroristickým trestným činem

(1) Kdo vyhrožuje spácháním teroristického trestného činu, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,

c) se zbraní, nebo

d) za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 313 Společné ustanovení

Ochrana podle [§ 311](#) a [312](#) se poskytuje též cizímu státu.

§ 314 Sabotáž

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky anebo poškodit mezinárodní organizaci zneužije svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce nebo se dopustí jiného jednání k tomu, aby

a) mařil nebo ztěžoval plnění důležitého úkolu mezinárodní organizace, orgánu veřejné moci, ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, hospodářské organizace nebo jiné instituce, nebo

b) způsobil v činnosti takového orgánu anebo takové organizace nebo instituce poruchu nebo jinou závažnou škodu,

bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na osm až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Odnětím svobody na deset až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

c) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo

d) zorganizuje-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.⁹⁸

⁹⁸ 40/2009 Sb. trestní zákoník. www.aspi.cz [online]. 2009 [cit. 2024-04-05]. Dostupné z: [Zákon 40/2009 Sb. - trestní zákoník úplné a aktuální znění | ASPI | Wolters Kluwer ČR, a. s.](#)

Příloha II. – Dotazník⁹⁹

Terorismus pohledem občanů ČR

1 Jaký je Váš věk ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 15 - 29 let 30 - 49 let 50+

2 Jaké je Vaše pohlaví ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Žena Muž

3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Základní Střední Úplné střední Vyšší odborné Vysokoškolské

4 Označte teroristickou organizaci, která je v současnosti největší hrozbou pro ČR:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ETA IRA Hizballáh Al-Káida ISIS
 Jiná

5 Uveďte jeden nebo více nejznámějších teroristických útoků:

⁹⁹ Vlastní zpracování

6 Jaké jsou Vaše obavy v souvislosti s teroristickým útokem ?

Nápověda k otázce: *Od 1 do 5 (kdy 5 jsou nejvyšší obavy)*

- 1 2 3 4 5

7 Máte dostatek informací o současných teroristických hrozbách ?

- Ano Ne Nezajímám se

8 V případě, že jste na předchozí otázku odpověděli ano uveďte z jakých zdrojů

9 Ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru je dle Vašeho názoru:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Na vysoké úrovni Dostačující Nedostačující Nevím

10 V souvislosti s nelegální migrací by měla být ochrana vnitřních hranic prováděna:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Nepřetržitě Dočasně Občasné kontroly Vůbec

11 Integrace cizinců na území ČR je dle Vás:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Hrozbou Prospěšná Nejsem si jistý/á

12 Je dle Vašeho názoru azylová politika ČR v návaznosti na teroristické útoky:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Dostačující Nedostačující Nedokážu posoudit

13 Jaké místo je podle Vás nejvíce ohrožené z hlediska teroristického útoku ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Kino Škola Sportovní utkání Nákupní centrum Demontrace Letiště

14 V rámci větší ochrany před teroristickým útokem, jste pro dočasné omezení některých lidských práv a svobod ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne Nevím

15 V případě, že jste na předchozí otázku odpověděli ano označte, která lidská práva a svobody by měla být omezena:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí Osobní svoboda Svoboda pohybu a pobytu Právo svobodně projevovat své náboženství Právo sdružovací
- Svoboda projevu
- Jiná

16 Umožňuje dle Vás právní řád České republiky v současnosti stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne Nevím

Příloha III. Online odkaz na dotazník

<https://www.surveio.com/survey/d/G7U2D1O4H3S4D3T4G>

Příloha IV. - Strukturované rozhovory s příslušníky Policie ČR Plzeňského kraje¹⁰⁰

Respondent č. 1: Věk 50 let, délka služby u PČR: 27 let, pozice u PČR: SKPV, vzdělání vysokoškolské magisterské

Respondent č. 2: Věk 36 let, délka služby u PČR: 15 let, pozice u PČR: cizinecká policie, vzdělání úplné střední

Respondent č. 3: Věk 42 let, délka služby u PČR 20 let, pozice u PČR: dopravní policie, vzdělání vyšší odborné

Respondent č. 4: Věk 28 let, délka služby u PČR 6 let, pozice u PČR: pořádková policie, vzdělání úplné střední

Respondent č. 5: Věk 38 let, délka služby u PČR 16 let, pozice u PČR: SKPV, vzdělání vysokoškolské bakalářské

Respondent č. 6: Věk 53 let, délka služby u PČR 33 let, pozice u PČR: SKPV, vzdělání vysokoškolské magisterské

Respondent č. 7: Věk 31 let, délka služby u PČR 7 let, pozice u PČR: pořádková policie, vzdělání úplné středná

Respondent č. 8: Věk 26 let, délka služby u PČR 5 let, pozice u PČR, dopravní policie, Vzdělání vyšší odborné

1. Která teroristická organizace je podle Vás v současnosti největší hrozbou pro ČR?

Respondent č. 1: „*Kvůli dění v současnosti bych řekl, že to bude nejspíše Hamás*“.

Respondent č. 2: „*Pokud za útokem v Moskvě opravdu stojí Islámský stát, mohl by být hrozbou i pro ČR*“.

Respondent č. 3: „*Hamás*“

Respondent č. 4: „*Jestliže budeme brát jako teroristickou organizaci Rusko tak za mě je to Rusko*“.

Respondent č. 5: „*Nejspíše asi Islámský stát*“.

Respondent č. 6: „*Dříve by to byla Al-Káida. Dnes bude spíše hrozbou Islámský stát či Hamás z důvodu co se děje v současnosti v Izraeli*“.

Respondent č. 7: „*Islámský stát*“

¹⁰⁰ Vlastní šetření

Respondent č. 8: „*V současnosti Hamás*“.

2. Dokážete uvést jeden či více nejznámějších teroristických útoků?

Respondent č. 1: „*Samozřejmě. Určitě nejznámějším bude 11. září 2001 útok na obchodní centrum v USA*“.

Respondent č. 2: „*11. září, napadení Ukrajiny Ruskem nebo teroristický útok v Paříži roku 2015*“.

Respondent č. 3: „*Útok na dvojčata v roce 2001 a Napadení Izraele Hamásem*“.

Respondent č. 4: „*Dvojčata a útok v Paříži na redakci časopisu Charlie Hebdo*“.

Respondent č. 5: „*11. září dvojčata*“.

Respondent č. 6: „*Teroristický útok na obchodní centrum v USA a útok na Olympijské sportovce v roce 1972*“.

Respondent č. 7: „*V současnosti mě napadá Islámský stát v Moskvě 2024, Izrael a Hamás a také nesmím zapomenout na 11. září*“.

Respondent č. 8: „*Obchodní centrum v USA a útok v Paříži na redakci časopisu Hebdo*“.

3. Jaké jsou Vaše obavy v souvislosti s teroristickým útokem?

Respondent č. 1: „*Moje obavy nejsou velké, ale určitě je dobré vždy počítat s tím nejhorším a být připraven*“.

Respondent č. 2: „*Nejsem úplně bez obav, takže nějaké obavy určitě mám, ale zase ne úplně nějak velké*“.

Respondent č. 3: „*V dnešní době neví, co člověk může čekat. Určitě obavy mám*“.

Respondent č. 4: „*Moc velké obavy nemám, ale ve střehu jsem. Vzhledem k mé práci i spousta lidí kolem mě*“.

Respondent č. 5: „*Z důvodu, co vše se v současné době odehrává, mám dost velké obavy o jakékoliv útoky ne jenom ty teroristické*“.

Respondent č. 6: „Nějaké obavy určitě mám, ale nejedná se o nějak velké. Vždy tady bude ta možnost nějakého útoku“.

Respondent č. 7: „Mám obavy dost velké z důvodu, co se událo na filozofické fakultě. Zde se ale nejednalo o terorismus. Nicméně stát připraven rozhodně není“.

Respondent č. 8: „Moc velké ne. Ale vždy počítám s nejhorsším“.

4. Máte dostatek informací o současných teroristických hrozbách, a pokud ano, z jakých zdrojů?

Respondent č. 1: „Nevím, jestli dostatek, ale nějaké informace určitě mám. Z médií našich nebo zahraničních“.

Respondent č. 2: „Ano mám. Z veřejnoprávní televize a sociálních sítí“.

Respondent č. 3: „Ano mám. Ze zahraničních médií“.

Respondent č. 4: „Dostatek informací rozhodně nemám“.

Respondent č. 5: „Řekl bych, že dostatek informací mám. Ze sociálních sítí, zahraničních medií nebo našich novin“.

Respondent č. 6: „Ano mám informace ze spolupráce s NCOZ. Jiné nehledám“.

Respondent č. 7: „Nemám dostatek informací“.

Respondent č. 8: „Mám dostatek informací z médií a internetu“.

5. Jaká je podle Vás ochrana vnějších hranic Schengenského prostoru?

Respondent č. 1: „Rozhodně absolutně nedostatečná“.

Respondent č. 2: „Nechtějte, abych se tu smál. Víte přeci, kde sloužím. Na této ochraně jsem se několik měsíců podílel. Poslali nás tam bez pořádných pravomocí, a navíc západ Evropy by nás nejradyji neviděl. No comment“.

Respondent č. 3: „Z toho, co vím nedostatečná“.

Respondent č. 4: „*To zabezpečují pouze některé státy dostatečně. Frontex absolutně nestíhá tuto ochranu zajistit*“.

Respondent č. 5: „*Nedostatečná*“.

Respondent č. 6: „*Tak vidíme to všichni, tedy ten, kdo chce. Kdyby byla účinná, není Evropa plná uprchlíků, o kterých ani nevíme, odkud a proč přichází*“.

Respondent č. 7: „*Nějaká existuje? Jako fakt?*“.

Respondent č. 8: „*To je zoufalý pokus bez dostatku lidí, prostředků a pravomocí*“.

6. Jak by podle Vás měla být prováděna kontrola vnitřních hranic v souvislosti s nelegální migrací?

Respondent č. 1: „*Rozhodně se musí přijmout přísnější zákony. V dobách totalitních to republika řešila samostatnými vojsky MV či spíše Pohraniční stráží. To, co přešlo pod nové zřízení, se neuváženě zrušilo. Nikdo nechce dnes střílet do lidí, ale pokud hranice nebudou střeženy, máme tu něco, co popisujete ve své práci takřka jistě*“.

Respondent č. 2: „*Osvědčila se spolupráce s AČR. Víím, že primárně je ochrana vnitřních hranic záležitostí policie, nicméně společné hlídky s Aktivními zálohami AČR po dobu několika měsíců v roce by určitě měly smysl. Zbytek bych řešil namátkově a samozřejmě zřízením samostatné cizinecké policie a navýšení tabulkových stavů*“.

Respondent č. 3: „*Posílení kromě kolegů z cizinecké policie i dopravních kontrol*“.

Respondent č. 4: „*Je třeba vidět síla. Namátkové kontroly běžnou uniformovanou policií jsou absolutně nedostatečné*“.

Respondent č. 5: „*Mimo kolegů z cizinecké policie i větší zapojení operativy. Nemusí to být čistě SKPV. Dokážu si představit větší zapojení neuniformované části cizinecké policie*“.

Respondent č. 6: „Vzhledem k tomu, kde jsem vykonával základní vojenskou službu, vím. Nicméně to se dnes neodvažují ani naznačit“.

Respondent č. 7: „Zatím nejsme cílová země, nicméně asi by vadilo, kdyby i vám vlezli do baráku na záchod a dobít si mobil, že. Přestal bych hranice chránit aspoň na několik měsíců. To by byl rachot“.

Respondent č. 8: „Aktivní zálohy a vojska Ministerstva vnitra. Vůbec nechápu, že to nikoho ještě nenapadlo“.

7. Co si myslíte o integraci cizinců na území ČR? Je spíše prospěšnou nebo hrozbou?

Respondent č. 1: „Určitě je to pro ČR hrozba“.

Respondent č. 2: „S příchodem státních příslušníků Ukrajiny a zvýšení tak kriminality je to pro ČR hrozba“.

Respondent č. 3: „Rozhodně bych netvrdil, že je to prospěšné to určitě ne“.

Respondent č. 4: „Hrozbou Jednoznačně“.

Respondent č. 5: „V dnešní době je to rozhodně hrozbou. Není ani každý cizince evidován a vlastně o nich ani nemáme moc informací, takže ani nevíme, s kým máme tu čest“.

Respondent č. 6: „Není to nic, za co bychom měli být rádi, nebo by přispělo k něčemu dobrému. Takže dle mého názoru je to hrozbou“.

Respondent č. 7: „Nevím, zda bych řekl úplně hrozbou, ale prospěšné to určitě není“.

Respondent č. 8: „Myslím si, že do budoucna by to mohla být hrozba pro ČR“.

8. Je dle Vašeho názoru azylová politika ČR v návaznosti na teroristické útoky dostačující?

Respondent č. 1: „Řekl bych, že je nedostačující“.

Respondent č. 2: „Rozhodně nedostačující“.

Respondent č. 3: „Dle mého názoru je azylová politika ČR nedostačující“.

Respondent č. 4: „Nedostačující“.

Respondent č. 5: „Nedostačující řekl bych“.

Respondent č. 6: „Dostačující není“.

Respondent č. 7: „Určitě je v tomhle směru co zlepšovat, takže bych řekl, že je nedostačující“.

Respondent č. 8: „To nedokáži asi úplně posoudit“.

9. Jaké místo je podle Vás nejvíce ohrožené z hlediska teroristického útoku?

Respondent č. 1: „Letiště“

Respondent č. 2: „Nákupní centrum“

Respondent č. 3: „Po útoku na filozofickou fakultu si dovlím říct, že škola“.

Respondent č. 4: „Demonstrace“

Respondent č. 5: „Těžkou takhle říci. Může to být kterékoliv místo s velkou koncentrací lidí od školy až po letiště“.

Respondent č. 6: „Nákupní centrum. Je zde větší koncentrace lidí“

Respondent č. 7: „Letiště z důvodu velké koncentrace cizinců“.

Respondent č. 8: „Letiště“

10. V rámci větší ochrany před teroristickým útokem, jste pro dočasné omezení některých lidských práv a svobod? A pokud ano, která lidská práva a svobody by měla být omezena?

Respondent č. 1: „Ano jsem pro. Omezil bych právo svobodně projevat své náboženství“.

Respondent č. 2: „Ano byl bych pro. Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí a svobodu pohybu a pobyt“.

Respondent č. 3: „*Ano jsem pro. Omezil bych právo sdružovací, svobodu pohybu a pobytu a také nedotknutelnost osoby a jejího soukromí.*“

Respondent č. 4: „*Byl bych pro omezení svobody pohybu a pobytu*“.

Respondent č. 5: „*Ano jsem v tomto případě pro omezení práva užívat nezálohovanou komunikaci, nebo aplikaci pro komunikaci, která nespolupracuje s OČTŘ.*“

Respondent č. 6: „*Byl bych proti omezení*“.

Respondent č. 7: „*Byl bych pro dočasné omezení práva sdružovacího a práva svobodně projevovat své náboženství*“.

Respondent č. 8: „*Jsem proti dočasnému omezení lidských práv a svobod*“.

11. Umožňuje dle Vás právní řád České republiky v současnosti stíhání teroristických aktivit v celé jejich šíři?

Respondent č. 1: „*Ano umožňuje*“.

Respondent č. 2: „*Ano*“

Respondent č. 3: „*Řekl bych, že umožňuje*“.

Respondent č. 4: „*Myslím, že ne. Zavedl bych samostatnou hlavu v trestním zákoně teroristické trestné činy a inspiroval se, jako to mají ve světě nebo například v USA*“.

Respondent č. 5: „*Ne neumožňuje. Nemáme dostatečný výčet teroristických trestných činů*“.

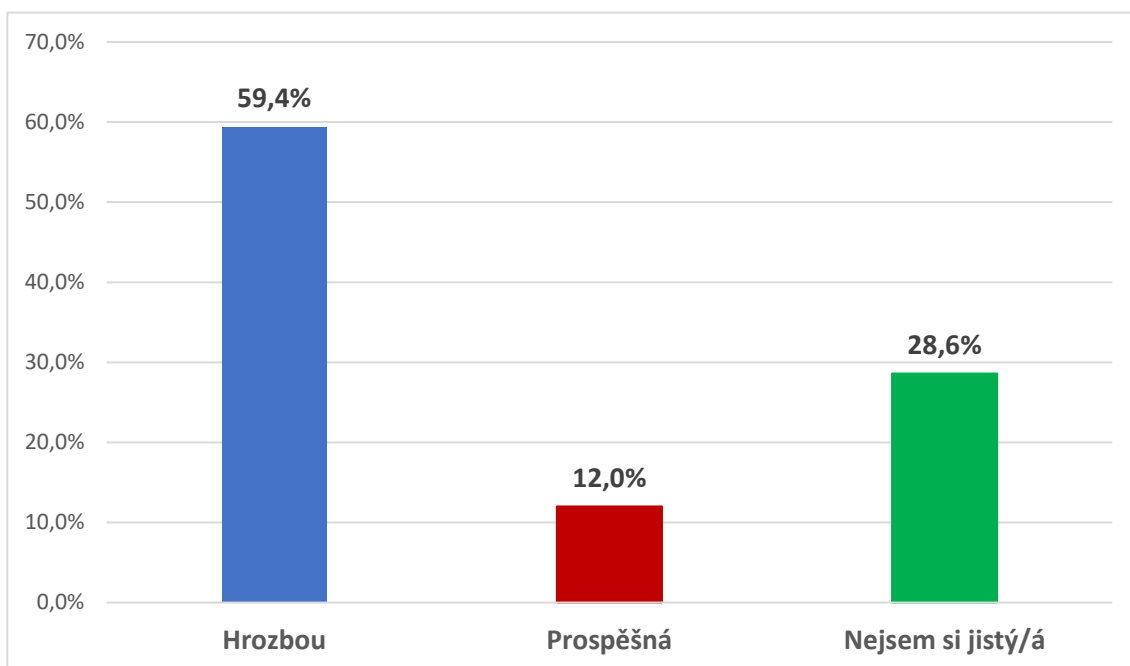
Respondent č. 6: „*Ano*“

Respondent č. 7: „*Ano umožňuje*“.

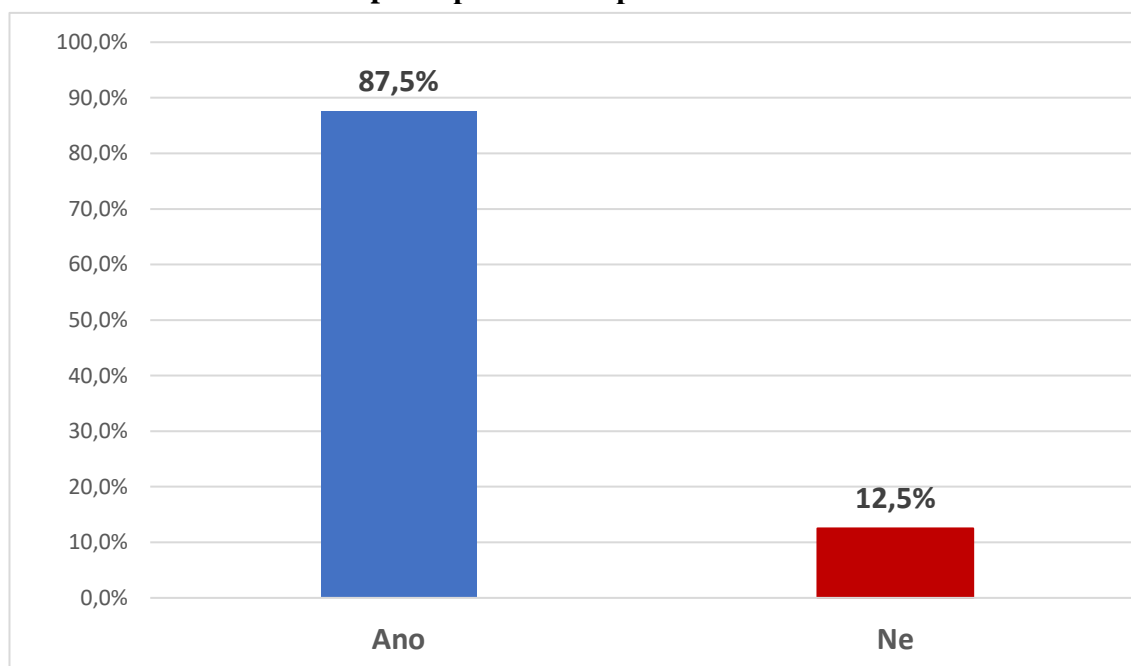
Respondent č. 8: „*Řekl bych, že ano*“.

Příloha V. – Grafy k hypotézám

Graf 15 – Integrace cizinců¹⁰¹

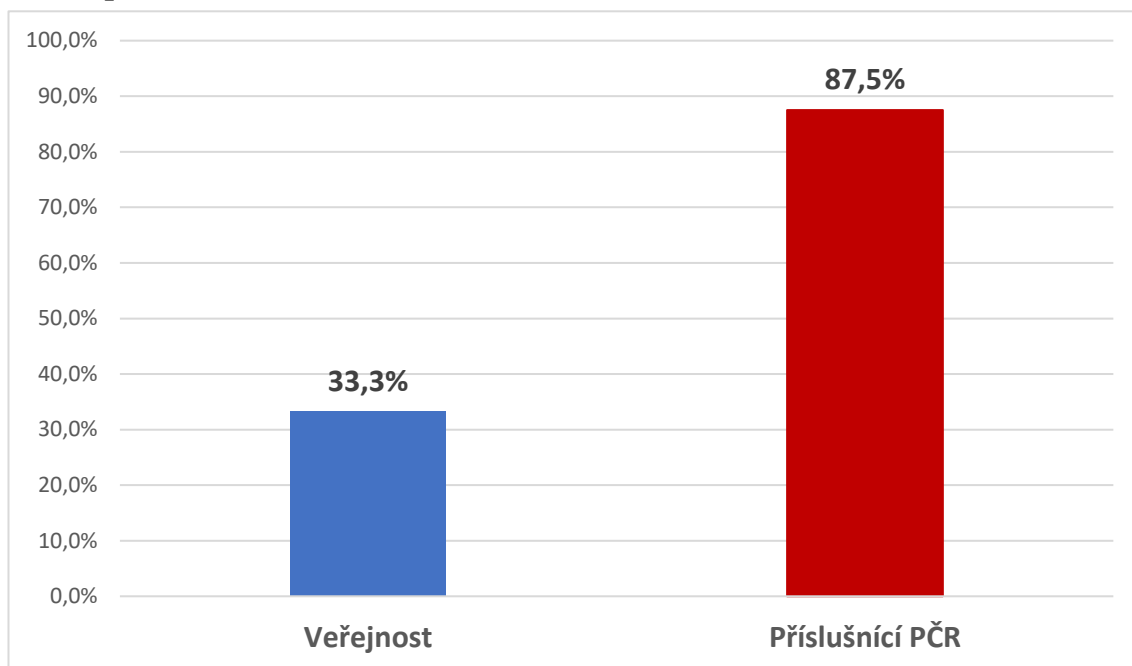
Graf 16 – Umožňuje právní řád České republiky stíhání teroristických aktivit v celé šíři? – podle příslušníků policie¹⁰²

¹⁰¹ Vlastní šetření

¹⁰² Vlastní šetření

Graf 17 – Pro omezení lidských práv a svobod – veřejnost a příslušníci policie¹⁰³

¹⁰³ Vlastní šetření